

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomatéka 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, szeptember 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérezik: A métely.**
- Krüger.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf
- Divatkvóta.**
- Színházi pletykák.**
- Megláncsolt hussárhadnagy.**
- A vízvezeték vitás ügye.**
- Tóth Béla és Kacziány Géza a bíróság előtt.**
- Ferdinánd fejedelem Budapesten.**
- Az „aranyifjuság.”**
- Leányoztató és leányvásár Erdélyben.**
- Tárcza: Anarkia.** Irta: Várady Zsigmond dr.
- Csarnok: Elsa férjhez megy.** Irta: Bródy S.

A métely.

Budapest, szeptember 15.

Tegnap és az éj folyamán zajlott le az elnökválasztás a budapesti egyetemen. Csinos kis választás volt. Erőszakosság, türelmetlenség, antiszemita hecczek, verekedés, önkény és botrányok sora: ezekből állott az egyetemi ifjak elnökválasztása.

Az ugynevezett nemzeti párt, a melynek egy csoportja Molnár Jánostól és társaitól nyerte kiképezését minden ifjui szenvedélyességét arra használta fel, hogy a másik pártot jogaiból kiszorítsa.

A választó helyiségből kiverték az ott sokkal kisebb számban megjelent liberálisokat s miután így ezek nem szavazhattak, egyszerűen kikiáltotta a nemzeti párt a saját vezérét elnöknek.

Állapodjunk csak meg kissé e lefolyt ifjusági aktusnál. A személyek minket nem érdekelnek, még az elnevezések sem, csupán azok a jelenségek, a mik az egyetemi ifjuság között különösen egy év óta észlelhetők.

Lassan-lassan, de biztosan oltották beljüket a felekezetiesség, a vallási türelmetlenség bacillusait, beljök oltották olyan politikai czélatok kedvéért, a mik a jövőben államfelforgató törekvésekkel járhatnak együtt.

Bécs és Lueger, ugy látszik, iskolát csináltak. Vannak emberek, a kik nem látnak az orruknál tovább és nem látják azt, hogy a luegerizmus nem a zsidóknak és nem Magyarországnak ártott, hanem ártott első sorban Bécsnek és Ausztriának. A rendetlenség és fejetlenség uralkodik ott évek óta.

Ezt irigyelték meg az ifjuság titkos biztatói?

Nehogy elfogultsággal vádoltassunk, kijelentjük a leghatározottabban, hogy nem a zsidóságot féltjük. Jogállamban élünk és a rend, a vagyon és életbiztonság nem lesz veszélyeztetve Magyarországon a jövőben sem. A józan magyar népet megrontani pedig lehetetlen. Megkísérelték ezt már Istóczy, Verhovay és társaik — hasztalanul. A felekezeti türelmetlenséget nem veszi be a magyar népgyomra.

Mit féltünk tehát?

Féltjük az országot az olyan nemze-

déktől, a mely lelkében megmértelyezve, gyűlölséggel és ellenségeskedéssel viseltetik majd honfitársaikkal szemben, a kik az ország felvirágzását, a haza és nemzet gyarapodását ápolják szívökben.

Sajnálkozással és aggodalommal tölt el az, hogy a nemzet virágai, az ifjuság testvériesség, kölcsönös becsülés és felebaráti szeretet helyett gyűlölködik egymással és megakadályozni igyekszik a közös együttműködés és hazafias munkálkodás lehetőségét.

Ez az, a mi sötét árnyékot vet az egyetemi ifjuság viselkedésére és ezért óhajtjuk mi, hogy az egyetem vezetősége és a közoktatásügyi kormány hathatósan törekedjék arra, hogy a mai állapotok mielőbb megszűnjenek az egyetemen és új, valóban hazafias és nemzeti szellem hassa át ismét az egész egyetemi ifjuságot.

POLITIKAI HIREK.

Német kivándorlási akció a szászok közt.

Erdélyi szász lapok hirt adnak róla, hogy legközelebb ellátogat a szász vidékekre egy *Kahlden* nevű ur, a porosz-pózeni gazdasági kamara asszisztense, még pedig azzal a czéllal, hogy e gazdasági kamara megbízásából a szász parasztokat és munkásokat rábeszélje a *Pózenbe való kivándorlásra*. Egyik szász ujság ezt a hirt a következő megjegyzésekkel kíséri:

Sajnálattalunkra kénytelenek vagyunk dr. Kahlden ur missziója ellen dolgozni, noha becsülni tudjuk annak nagy jelentőségét, hogy a német

TÁRCZA.

Anarkia.

Irta: Várady Zsigmond dr.

Láttál-e már eleven fonográfot, jámbor olvasó? Bizonyynyal igen. Hallottad-e a nótáját is, amelyet az egykor beleéneklő torok hangjának hű utánzatával, de a maga sajátos egyéni recsegésével megérdesítve, százszor s ezerszer előad? Mondhatom, ha egyszer hallád, százszor is hallottad: ő legalább következetes marad önmagához ebben a következetlen világban.

Ilyenforma recsegő hűséggel dudolta el a szerencsétlen Umberto király szomorú koporsója fölött a maga halotti dalát az európai világsajtó. Ily gyászbeszédnél persze mindenki ért egy kissé a szociális kérdésekhez és a „Dombvölgyi Tárogató” épen ugy „anarkia” című vezető cikket közölt, mint az „Osservatore Romano”. Elolvastál egyet ezek közül? Ne bántsd a többit. Mind egyforma. Anarkia, gyilkos, nyomorult, elvetemült, állatias, nyaktiló és végül — meg kell szoritani a polgár-jogokat!

Umberto esete után épen így történt. A magyar hírlapírás egyik legjelesebb tolla, a magyar szabadelvűségnek legmegbízhatóbbnak vélt közlönnyében épenugy odalyukad ki, mint a pápai udvar és a német cenzurpárt dicsően hátrafelé iparkodó ujságjai. Sajátságos korszak! Mindenki a szomszédja fülébe ordítja, egész a hangszálak megszakadása és a dobhártya berepedé-

se veszélyéig, hogy ő szabadelvű. De amellett, mintha mindenki torkig lakott volna a szabadsággal.

A társadalom e beteges tünetének oka egyszerű: a neve felületesség. Látjuk az anarkia gáztetteit, a melyek minden érző ember szívét haragra ingerlik és megállva annál a büntény-nél és ennél az általa felkeltett érzésnél: szitkozóznak. A napisajtó pedig, mely ritkább esetben vezető fénye, gyakrabban azonban tükre a közönség hangulatának, látja, hogy mindenki haragszik; tehát haragszik ő is és iparkodik a szomszédját tulkurjantani. Így születik meg a rekkezős diskánt a közvélemény minden oldaláról.

Részteszünk benne mi is, mert a gyikos urakat mi sem kedveljük. Azonban keresendőnek vélvén az anarkista bünténynek okát, nem találjuk kielégítő feleletnek azt, hogy a büntettes elvetemült, állatias, gaz, vagy örült. E haragos kijelentések, bármennyire igazak és bárminő egyhanguan hirdettek is, ugy tűnik fel előttünk, mintha valaki a neki feltett kényes kérdésre ugyanazzal a kérdéssel válaszolna: „Miért nem utazol Gyöngyösre?” Miért utazzam én Gyöngyösre? Mindenki igazat fog adni annak, aki tagadná, hogy a második kérdés az elsőnek felelete. Mégis arra a kérdésre: mi a királygyilkosság oka? — mindenki beéri azzal a válasszal, hogy a királyok gyilkolását elhatározzák gaz, vagy örült anarkisták.

Kisértsük meg a feleletet megtatálni a történet s a népelet megvizsgálása mellett. Ha

mélyre kell is szállanunk, ne féljünk és ne resteljük a fáradságot: nem lehetetlen, hogy az igazság is a mélyben lakik, mint az igaz gyöngy. Ez kis igazság pedig mindig felér egy nagy keleti gyönggyel.

Kiinduló pontnak fogadjuk el mi is a nemzetközi fonográf módjára világszerte felhangzó tételt, hogy a királygyilkosság — mint a gyilkosság egyáltalában — nagy, megvetendő büntett, azaz a tettesnek fellázadása a társadalom által létesített szervezet, annak egy intézménye és az azt képviselő egyén ellen.

Vegyük pedig ezt kiinduló pontnak azért, mert kezünkbe ad a kérdés mélyéhez vezető, egy finom Ariadne-fonalat, egy további kérdés alakjában: Miért lázadnak föl a királygyilkosok a társadalom által létesített szervezet, annak intézményei és azokat képviselő egyének ellen?

A királygyilkosok, egyes esetektől eltekintve rendszerint azért lázadnak fel a társadalmi rend ellen, mert azzal elégedetlenek, mert által magukat igazságtalanul levertnek érzik és belátják azt a reájuk nézve végtelenül lesújtó tényt, hogy a létező társadalmi törvények betartásával a szenvedett, vagy képzelt igazságtalanságok javukra nem orvosolhatók. A történelem régi királygyilkosai rendszerint egy levert politikai pártból, a trónkövetelő szétvert, üldözött híveiből kerültek ki. E gyilkosok a tett után önként adták meg magukat és emelt fővel léptek a bitóhoz. A mit tettek, azt helyesnek tartották. Nem

elem nehéz küzdelmét a lengyelség ellen új erőkkel lássák el. Mi tehát felszólítjuk mindazokat a szászokat, akik Kahlden uralatának léptek vagy lépni fognak, hogy mondják meg neki, hogy egyenesen beleütközik néperdekeinkbe a kívándorlás előmozdítása. Nekünk számoknak ellenkezőleg *sürgős szükségünk van új német elemek bevándorlására* és már több mint félszázada, hogy ezen fáradozunk. Egyébiránt a veszély nem nagy. Kahlden urnak talán már megindult ujonczozásait nem fogja nagy siker kíséni parasztjaink között. Amint ugyanis értesülünk, a munkásviszonyok Pózenben, ahol a feudális nagybirtokosság uralkodik, már az igénytelen lengyel munkásokra nézve is nyomorultak, a német munkásokra nézve pedig éppen elviselhetetlenek. Hogy azonban Kahlden netalán helytelenül informálna parasztjainkat, azt teljesen kizártnak tekintjük, hiszen Kahlden ur egy német hatóság meghatalmazottja.

Ez a nyilatkozat mutatja, hogy az „üldözött” szászok éppenséggel nem találják magukat olyan rosszul, mint ahogyan néha hirdetik. Mindazonáltal kívánatos, hogy a belügyminisztérium utasítsa a hatóságokat, hogy Kahlden ur működését éber ellenőrizzék.

Krüger.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 15.

Az angol lapok a győzelem mámorában a bur szabadságharcz fejét, Krüger, mint közönséges kalandort jellemzik, aki örültségével megtevéstette nemzetét, megsemmisítette hazáját. Ezzel az ellenség iránt is kötelező lovagiasság szabályait lábbal tiporják és mindezt csak azért, hogy a művelt Európa tribunalisa előtt indokolhassák azon intézkedéseket, melyeket Krüger ellen és szerencsétlen nemzete ellen alkalmaznak.

A legutóbbi távirati értesülések szerint Krüger nem hagyta el hazáját, hogy nemzete érdekében a diplomáciai tárgyalásokat vezethesse. Ő neki nincs már megbízása, mert nincs aki megbizsa. Transzvál volt — és nincs — egy nem lévő országnak, egy nem lévő nemzetnek nincs képviselője és nincs is mit kívánni valója.

Krüger ma már nem szabad ember, ha-

nem fogoly, és foglyokkal nem szokás alkuozni.

Szegény bur nemzet, szerencsétlen Krüger — a tragédia utolsó felvonása kezdődik, és nem hiszük, hogy a drámai igazságszolgáltatás igazságos fog lenni.

Mai távirataink a következők:

London, szeptember 15.

A Daily Mail jelenti Lourenco-Marquezból e hó 14-éről: *Ben Viljoen* családja múlt éjjel ideérkezett. Piet Grobler és családja hír szerint a Herzog gözösön utaznak el. A Standard jelenti Machadodorból e hó 13-áról: *French* tábornok Barbertonba érkezett és ott 3000 nőt és gyermeket talált, a kik Pretóriából és Johannesburgból menekültek el. A burok Helvéziában és Schömansdriftben elfogták az angol táviróosztály egy kocsiját Buller tábornok postájával.

London, szeptember 15.

A Standard jelenti Fokvárosból: Mint jó forrásból hire jár, a birodalmi kormány legközelebb ki fogja jelenteni, hogy Dél-Afrikában ismét békeállapot van és fel fogja hívni a burokat, hogy bizonyos határidő alatt tegyék le a fegyvert, mert ellenkező esetben törvényen kívül állóknak fognak tekinteni.

London, szeptember 15.

A Daily Telegraph jelenti Lourenco-Marquezból e hó 14-éről: *Krüger* valósággal fogva tartják, még pedig Rott angol konzul sürgetésére, a ki határozottan tiltakozott ellene, hogy Krüger a portugál területet menhelyként használja fel, hogy innét Transzvál végrehajtó bizottságával fentartsa az összeköttetést vagy azt vezesse. Ezért Krüger Pott németalföldi konzul házából a kormány épületébe vitték, a hol szigoruan őrzik. Katonai őrt is állítottak oda. A kormányzó titkárát felelőssé tették Krügerért és utasították, hogy Krüger ne engedje távozni a kormány épületéből. A kormányzó közölte Pott konzullal, hogy a liszaboni hatóság által utasított, hogy a jövőben ne ismerje el őt többé Transzvál és Oranje szabadállam képviselőjének, mert most mind a kettő angol terület. A francia konzul és konzuli attasé megjelentek Krüger látogatására, de nem engedték hozzá őket, sem pedig Krüger hivatalnokaihoz. — Burger, a ki múlt éjjel ideérkezett, szintén nem kapott engedelmet, hogy Krüger meglátogassa és azonnal vissza-

utazik Transzválba. Tegnap este itt öt embert letartóztattak ama vád következtében, hogy összeesküdtek Pott konzul házának légberőpítésére. Hármat közülök szabadon bocsátottak, a másik kettőt, a kik angolok, fogva tartják.

Trieszt, szeptember 15.

A „*Styria*” nevű Lloydgözösön, mely Madagaskar és Trieszt között közlekedik *Krüger* és kísérete számára megrendelték a helyeket.

TÁVIRATOK.

A kínai háboru.

London, szeptember 15. (Saj. tud. táv.) A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból e hó 13-áról: Kínai hivatalnokok jelentik, hogy Oroszország expedíciót küld Csing-Van-Tai megszállására, hogy ekként a kínai garancia ellenére, melyet Angliának nyújtottak, a sanghai-van-tiencin-pekingsi vasut egész vonalát birtokába kerítse. Az özvegy császárné e hó 8-án Chingcsauba, Tai-Juen-Fu mellett, érkezett. A Times jelenti Sanghaiból: *Tuan* herceg és bűntársainak megtüntetését illetőleg Li-Hung-Csang kívánatosnak mondja, hogy a szövetségesek állítsák össze azoknak a jegyzékét, a kiket szerintők a felelősség terhel és ehhez képest állítsák fel követeléseiket.

Pétervár, szeptember 15. (Saj. tud. táv.) Mint az orosz távirati ügynökség jelenti: Az orosz kormánynak Li-Hung-Csanghoz intézett állítólagos ultimátumáról itt semmit sem tudnak.

London, szeptember 15. (Saj. tud. táv.) A „Morning Post” arról értesül, hogy Franciaország és Oroszország között az a megállapodás jött létre, hogy Kínát *végképen lefegyverzik*; a takui és a többi nevezetesebb erődöket lerombolják és azonkívül megfogják tiltani a kínaiaknak, hogy fegyverrel kereskedjenek.

A sah.

Konstantinápoly, szept. 15. (Saj. tud. táv.) A perzsa követség marienbadi táviratot kapott, melyből kiderül, hogy mig a sah konstantinápolyi fogadására nézve bizonyos etikett-kérdések a sah kívánságának

akarták magukat megadni a győztes pártnak és törvényeinek. Nem ismerték el a győző jogát. De alávetették magukat a hires elvnek, mely szerint „jaj a legyőzötteknek”. Ily esetek sűrűn fordultak elő a nemzeteknél, melyeket a polgárháboru és a trónöröklés viszályai sokszor osztottak két táborra. A magyar kivétel volt, mert keleti jellemének büszke és nemes emelkedettségéhez sem az összeesküvés gyávasága, sem az orozva támadásnak piszkos fegyvere soha nem illett. De egész sorát találjuk az ily eseteknek ama széttagolt nemzetek történetében, melyek a latin eredetre oly büszkék. Az olaszok városainak egymással és önmagukban is farkasszemet néző táboroskái és a francia nemzet első évszázadainak pártos viszályai ily esetekben bővelkednek. E büntényeket mindig mindenki ismerte a közbünténytől elütő jellegűnek. Már elnevezésük: „politikai büntény” is erre mutat. Ennek hangsúlyozásával nem szépiteni kívánjuk a bünt, hanem helyes meghatározásának választására mutatunk rá. Sem a büntetés, sem a megvetés ne legyen kisebb az ily bűnöknek nyomában, mint a nem politikai büntényeknél. De legyen nagyobb — ez a mi óhajtásunk — legyen mélyebbre tekintő a közönség elmélkedése a büneset fölött.

Az európai államszervezetek alig hogy némileg megállapodtak, vallási gyilkosságok korszaka következett. A vallásos érzés csodálatos átfogó ereje egész Európát áthatotta és az érzés tulzóit arra a meggyőződésre vezette, hogy aki az általa helyesnek felismert vallási tételket nem követi, annak kár élni, annak jobb

erőszakos halállal kimulni is, mint a tévtanokpan megrögződve, rossz példát adni a többi embereknek. Így született a sötét idők elmúlt gyászos emléke: az inkvizíció és ez a lélekműködés adta a tört Ravailles és a kést Clement Jakob kezeibe. Mindegyik azt vélte, hogy a királygyilkosság az adott esetben Istennek tetőző cselekedet.

Azt hiszük, ama gyilkolások e magyarázata a lehető legenyhébb felfogásu e büntetésekre nézve. E gyilkosok a vallási rajongás áldozatai voltak. Céljuk a vallás diadalra juttatása volt. E minősítés által nem szépitni kívánjuk tettüket, hanem elhatárolni a közbűntények egyéni indoku nemeitől. S a két egymástól oly igen különböző fajtájú királygyilkosokra fordított kis figyelem mindenkit meggyőzhet arról, hogy ez esetekben a büncselekmény indító okait és a kivétel rugóit a büntetés szimélyén kívül fekvő okokban, az egész társadalom egy egész fanatikus állapotában, a fanatizmus uralkodó társadalmi betegségében kell keresnünk. A mely betegség bacillusai eleve oly állapotba ejték a tettes lelkét, hogy a bekövetkező büntetés súlyát nem érezte, attól mit sem tartott, sőt cselekményét saját logikája által szükségesnek és helyesnek ismerte el. A gyilkosok valóban elfordultak az őket környező társadalmi rendtől. Magukat az alól már a tett elől kivettnek érezték az által, hogy azt a rendet célra nem vezetőnek, sőt az emberiségre veszélyesnek ítélték. Ők elítélték saját ítélszékük előtt az egész világot: mitsem törődtek vele, hogy azután az egész világ el fogja őket

ítélni. Ők azt vélték, közre keil működniök e rend megdöntésében: ez életfeladatuk. Hogy ők e munkában elvesznek, közömbössé vált abban a pillanatban, melyben rájöttek, hogy abban a rendben élni képtelenek. Az indító rugó az első csoportnál az ő politikai pártjuk érdeke volt, melyet fanatizmusú elfajult lelkesedésük a haza érdekének tüntetett fel. A második csoportnál a fanatizmus a bizottság érdekét a vallás érdekének tüntette fel és ez szerepelt ösztönző és magyarázó ok gyanánt.

Mindkét betegség eltűnt legalább földrészkön. Ne nyomozzuk most, hogy mennyiben ismerhetők fel e két kiveszőben lévő társadalmi betegség vérvörös nyomai pl. a Fülöp szigeten és Kubában, ha nem vizsgáljuk meg, hogy az ujkor nagy átalakulásai nem fenyegetnek-e egy hasonló kórisméjű új betegséggel? Gyanut kelthet ilyenek létezésére iránt a tünet, hogy ily erkölcsi betegségbe legelőbb azok esnek, akik nevelésük és vérmérsékletük által a fanatizmusra, a nevelés hiányossága által pedig a vadságra leginkább hajlandók. Már pedig Európa újabb királygyilkosai, Hoedelt és Nobilingot kivéve, mind olaszok.

Miért elégedetlenek az olaszok a világrenddel annyira, hogy vad fanatizmussal helyezik magukat kívül a mi jogrendünkön, állati barbársággal szurnak le egy amegy is martír királyasszonyt és egy becsületes királyt és hogy azután egybehangozón szemébe nevetnek a vizsgálóbíróknak, oda vágván az ő arcába a mi arcunkba az arcátlan tételt; az én tettem nem büntett, hanem egy tett!

megfelelően nem rendeztetnek, a sah konstantinápolyi utazása bizonytalan.

Dóczy állapota.

Ischl, szeptember 15. (Saj. tud. táv.)
Dóczy báró osztályfőnök, aki a teljes javulás útján van, holnap kel föl az ágyból.

Divatkvóta.

— A „Férfi Divat“ holnap számból. —

Budapest, szeptember 15.

Mindenkiben megvan a törekvés a csinos öltözködésre. Még azok is, kik nem követik a divatot és nem törődnek sokat ruhájukkal, az öltözködés percében magukba szállnak és csöndes szemrehányással illetik magukat hanyagságukért. Legyen az öltözet bármily régi és kopott, fölvevésekor mégis simitgatjuk és igazgatjuk ránczait, ha kefével nem is, legalább kézzel leporozzuk és tisztítgatjuk. Az ösztön tehát mindenkit a csinos öltözködésre indít s szinte elképzelhetetlen, hogy valaki szántszándékkal rosszul öltözködjék.

Manapság azonban nem elégséges ez a természeti ösztön. Korszakunk szigorúan megköveteli, hogy azok, kik a társaságban helyet akarnak elfoglalni, az ott uralkodó divat és szokások szerint öltözködjének.

Természetes, hogy a divatot nem követheti mindenki mindenben. Ebben is legjobb az arany középutat követni és a divatosból kiválasztani magunknak azt, a mi izlésünknek, egyéniségünknek, hivatásunknak és nemkevésbé testalkatunknak leginkább megfelel. Szóval, szavazzunk meg a divatnak egy bizonyos kvótát, tehetségünk és hangulatunk szerint, viseljük a divatosat, de semmiképpen sem méltóságunk, megjelenésünk vagy kényelmünk rovására.

Amennyire nem tartjuk helyesnek azt, hogy szokásból vagy maradiságból mindig és örökké megmaradjunk egy és ugyanazon formánál, illetőleg ruhák dolgában ne térjünk el semmiben sem a megszokott szabástól és színtől, vagy ingek és nyakkendők tekintetében a valamikor régen — talán véletlenségből fölkapott egyformaságtól, — éppen úgy nem ajánljuk még a legvagyonosabbaknak sem, hogy a divat folyton változó szeszélyét vakon kövessék.

Vastagoknak, soványoknak, kistermetűeknek, szálásoknak, czingároknak, atlétáknak, mindannyinak másképen kell öltözködni.

Vastag és zömök természetűek ne viseljenek hosszú vagy bő kabátot, bő nadrágot és kétsoros mellényt. A zakó egysoros és testhez álló, a zsaket rövid legyen, a redingot legfőljebb térdig érjen. Felöltő és télikabát csak olyan hosszú legyen, hogy az alatta lévő kabátot éppen elfedje. A nadrág amennyire a formák megengedik, egyenes esésű és szűk legyen. Fehérmellényt csakis egysoros formában szabad használni. Igen világos vagy nagy kockás szövetek nem valók zömök természetűeknek. Ők sötét csikos, vagy egyszínű sötét szövetekből készült ruhákat viseljenek s, ha már öltöny dolgában bármely oknál fogva kedvelik a világosabb árnyalatokat, a felöltőt okvetlenül sötét szövetből és egysorosan rendeljék. Ezeknek nem áll jól, de szerfölött kényelmetlen is a magas, zárt gallér. A nyakkendő formája ne legyen széles, hanem hosszúra kötött, vagy csokoralaku. Az alacsony, vagy tulszéles karimájú kalap szintén kedvezőtlen benyomást kelt. Őszi és téli viseletre zakóhoz a magas keménykalap, zsakethez, redingothoz vagy felöltőhöz pedig a cylinder kalap a legjobban áll.

A széles orru, rövid czipők viselete nem ajánlható.

Sovány, alacsony termetű uraknak sok tekintetben a leirt öltözködési formákhoz kell alkalmazkodniok. Ők se öltsenek bő ruhákat, de használhatják a kétsoros kabátot és mellényt. Kabáthosszuság tekintetében náluk inkább a rövidebb szabást ajánljuk. A nyakhosszusághoz mérten viseljük a magas álló és lecsapott sarku, nemkülönb a magas, lehajtott gallért, mely utóbbi igen szépen áll mindaddig, míg hosszúra kötött, vagy csokornyakkendővel használják. A széles esarp, kivált ha dudorodott formára köttetik, alacsony termetű, sovány uraknak nem való. Ha pedig valaki kedveli a széles nyakkendőt, kösse meg azt úgy, hogy szépen laposan simuljon az inghez. A kalap lehet kemény vagy puha, alacsonyabb is, ha tetszik és ha divatos, de a karima semmi esetre se legyen nagyon széles. Nem tulságosan magas czilinder viselete igen ajánlható. Színek tekintetében tetszés szerint választhatnak. Viselhetik az ősze annyira divatos tarka kockás zakóöltönyöket, ölhetnek egészen világos egy vagy kétsoros ruhákat, használhatják a csikos, az egyszínű szürke, kék és fekete seviot toaletteket, csak arra ügyeljenek, hogy szabójuk ki ne szabja őket ruháikból.

A felöltő ne érjen tovább, mint legfőljebb térden alul, formája lehet izlés szerinti, még „Raglán“ szabású is, csak mentschikoffot vagy hawelokot ne viseljenek, mert e két utóbbinak a bokáig kell érnie, mi alacsony termetűeknek nem jól áll.

Nyulánk természetűek bátran viselhetnek hosszú kabátot. Náluk még a zakó is szebb, ha hosszú, természetesen a megengedett határig. A kétsoros formák használata igen ajánlható. Ha a kabát kétsoros, a mellény egysoros legyen és megfordítva. A mellény lehet egyszínű egysoros (olyan mint a kabát), de ha kockás, színes vagy fehér, sokkal szebb kétsorosan és jobban is áll. A kényelmes angol szabású ruhák nyulánk formákon igen jól festenek. Lehet a szövet bármilyen színű, csak csikozott ne legyen és a divatos szabást ne nélkülözze az öltözet. Kalap vagy czilinder széles karimájú legyen. A nyakkendő tetszés szerint választható. Minden esetre ajánlatosabb a széles esarp vagy csarpszerűen kötött nyakkendő. A hosszú nyakkendőnél nem tanácsos az újabb divatos keskeny formát választani. A felöltő lehet kétsoros. Nem túlhoszu és semmi esetre sem teljesen testhez álló.

A normális testalkatúak viselhetnek bármit, ami divatos és változtathatják a formákat izlésük szerint, míg magas, erős termetű uraknak arra kell törekedniök, hogy toalettjük minden része bizonyos arányban legyen testalkatukkal. Kerüljék tehát az alacsony keskeny karimájú kalap viselését, viszont ne tegyék fel a tulmagas, keskeny formájú czilindert vagy kalapot. Nyakkendőjük inkább széles, mint keskeny, gallérjuk pedig elég magas és éppen megfelelő bőségű legyen. Az alacsony és bő gallér vastagnyakuaknak igen rosszul áll. Ruhák dolgában az egysoros formák ajánlhatók. A szövet lehet sötét egyszínű vagy csikos. Kockás szövetek épp úgy, mint a nagyon világosak, a termetet valóságnál szélesebbnek tüntetik föl.

Ne képzelje azért senki, hogy ezen általános szabályok betűszerinti betartásával elegáns és kifogástalan öltözködve lesz, mert magyarázat és utbaigazítással rámutathatunk bár a helyes öltözködés módjára és segédkezet nyújthatunk a korrekt toalett összeállításához, de az e tekintetben legmértvadóbb tényezőt, az előkelő és tinom egyéni érzést mindenkinek magának kell hozzáadni, hogy megfelelő öltözete minden tekintetben érvényesüljön.

A gallér bőségének és magasságának, a kabát hosszának és te jedelmének, a kalapkarima kellő szélességének, a nadrág bőségének és hosszának, a csokornyakkendő nagyságának megállapítása, a testtartás szabályozása, a ruhák viseletének módja és főképp az arczhoz illő színeknek megválasztása, ugyszólván kizárólag az egyéni izlés föladata. Sok esetben ennek kell megállapítani azt is, hogy bizonyos alkalomra mily ruhát viseljük. Az öltözködési szabályok bár elég világosan körvonalozzák a kellő formákat, de azért mégsem disztigválják a legapróbb részleteket, mert azokon, az esetleg fölmerülő különös körülmények folytán, mindig változtatni kell.

Azt például, hogy zsaketban vagy redingotban látogassunk-e meg valakit, az illető személyhez való viszonyunk mérlegelése mellett esetről-esetre manguknak kell megállapítani.

Jó izlésű uraknak a divat csak segédeszközül szolgál az elegáns öltözködéshez. Azok, a kik tudják, hogy mi a szép, e tehetségük folytán kritikát gyakorolhatnak az uralkodó divat fölött és sohasem fogják azt ellenmondást nem tűrő kényuruknak elismerni. Ők csak az esetben szavaznak meg kvótát a divatnak, ha az igazán szép és követésre méltó.

Egyről-másról.

(Jön az ősz. — Sándor király. — Régi okirathamisítások. — Mesterségesen gyártott nemes emberek. — Bankóhamisító grófné.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, szeptember 15.

Szeptember 15-ide után már hivatalosan is lehet mutatkozni a főváros utcáin. Itt-ott feltűnik a legújabb őszi divat barnára sült arczu urak ülük körül a Wampetics asztalait — gyönyörködve a még enyhe, lanyha estében, a mely holnapra már hűvös, borongós ködös nap pá változik át. Hogy is énekelte csak Petőfi szerelme boidog ragyogásának teljében, megkapatva egy bubánatos sejtelem által:

Még nyílnak a völgyben a kertí virágok —
Még zöldel a nyárfa az árok előtt . . .

A nagy költőről elnevezett társaság is megkezdte üléseinek sorozatát, s valóságos bravurt aratott *Kéry Gyula*, a jeles fiatal író, a kinek Petőfiről összeszedett nagybecsű följegyzéseit olvasta fel Bartók Lajos. Különösen megkapó volt az a részlet, a mely elmondja, hogy tudta meg Petőfi Sándor édes anyja halálhírét hogy kétségbe esett a fölött. A szép női szemek közül egy sem maradt szárazon ennél az epizódnál, még a komoly férfiak is törügették pilláikat.

A jó, hü fiuval szemben milyen förtelmes ellentét *Sándor* szerb király, anyjával való viselkedése minden jobb érzésű ember ellenszenvét fölkelte, mert bármilyen hatalmas, mindent magával ragadó érzelm legyen is a szerelem, egy fiu soha se felejtse el, hogy az anyai szeretet örökre kiapadhatatlan forrás, mindent elfelejtő, mindent megbocsátó jósága az egyedüli, a melyre az élet minden viszontagságai között számíthat. Lehull a rózsá virága, kihül a sziv lángja, mely oly fennen lobogott, és az ajakra csókoit ezer édes forró csók közül évek múltán talán nem is tudjuk már, melyik volt a legforróbb, a legmámortadóbb — de még halálunkig is emlékezünk édes anyánk szerető, féltő gondjaira s szivünkbe van vésvé annak az emlékezete mennyit virasztott betegágyunknál, milyen hü öre, tanítója, barátja volt gyermekéveinknek.

A *Takács* Zoltán bankóhamisítása óriási

port vert föl. — Hajdanában, mikor még arany és ezüst járta, a bankóhamisításnak nem volt divatja, de járta mindenféle más egyéb hamisítás akkor is. Leginkább birtokszerző okmányokat, nemesleveleket hamisítottak. Így ismét a históriából Gábor diák esete, a ki V. László király uralkodása alatt elárasztotta az országot „álnokul és csalárdul készített és koholt” levelekkel. A diák tudományát az akkor élt legnagyobb családok így a Széchenyiek, Csákyak, Rozgonyiak és Ujlakiak is igénybe vették.

De alsóbb rendű embereknek is dolgozott, így hiteles okmányok bizonyítják, hogy valami Kókai nevezetű embernek és Polyák budai szabónak Zsigmond király nevében hamis kiváltságot készített arra nézvést, hogy leányaikat fiúsihassák. Turpisságai végre kiszűlvén, az 1548-iki pesti országgyűlés halálra ítélte Gábor diákot, a ki az ítélet végrehajtása előtt következő vallomást tette:

— Tudja meg mindenki, hogy a hamis leveleket nem az illetők csináltatták velem, a kiknek részére kiadtam, hanem én koholtam azokat álnokul, és az illetők mindig azt hitték, hogy azok valódiak és igaz uton keletkeztek. Senki se gyanakodjék tehát, hogy az említettek nézve azok vétkesek lennének, mert nem az ő családságukból, de az enyémből vannak.

Ez a vallomás benne van a Werbőczy István Tripartium-ában is. A vallomás nem volt ugyan igaz; de Gábor diák legalább tartozott megmenteni azoknak az uraknak a becsületét, a kik őt egykor dusan fizették.

A XVIII. század vége felé nagy mestere volt a hamis okiratoknak Szalay János, egy vasmegyei, de az országot szelvényben-hosszában bekóborló kalandor. Ez a Szalay hamisításával nagyon sok olyan embert besegített az igaz nemesek sorába, a kiknek minden ivadéka jobbágy volt. Mint Gábor diák, ő is rajta vesztett ugyan a hamisításon, de sokkal kevesebb tragikum volt sorsában. Mindössze néhány évig ült meg Borsod vármegye börtönét, aztán pedig kiszabadulva, élete végéig folytatta mesterségét. Szalay rendkívül eszes volt. Pecsétjeit, czimereit, általában a levelek kiállítását nem lehetett az eredetiől megkülömböztetni.

Szalaynak munkatársai is voltak s míg a szöveget többnyire kicsapott diákokkal iratta, rajzoltatta, addig a pecsétet vándorló pecsétnyomó-vágókkal, meg czingisszerekkel csináltatták. Hogy hamisításai annyira sikerültek, nagyban hozzájárult az, hogy Szalay eljárt Jászóra, Leleszre s ott a valódi nemesi leveleket tanulmányozva, mindig tartott készletben mintákat.

A bankóhamisítások divatja csak később kezdett terjedni. Egyik legnevezetesebb bankóhamisítási pör volt az ötvenes években. Erdélyben folyt le, a hol L. E. grófnő, meg egy lengyel emigráns üzték ezt a mesterséget. Erdélyben, hogy L. E. grófnő a vallatások során azt mondta, hogy mint magyarnő csak azért csinált hamis pénzt, hogy ezzel is megrontsa a bécsi kormányt.

Most Takács Zoltán, a hajdani ifjusági vezér, a nagy demagog került a csávába. Egy egész szövetkezet állt a nyalka gavallér zsoldjában, a mely behálózva az országot a Beszkeidektől az Adriáig forgatta a hamis bankókat.

Uri módnak, — pünkösdi királyságnak immár vége. Takács Zoltánt letartóztatták s ha még eszébe jut a régi muris világból egy-egy nótá, bizonyosan csak ezt füttyöli keserves rizignációval:

Ha benyulók a kis mándlim zsebébe,
Haj de kevés igaz bankó van benne . . .

Pedig micsoda dicsően lehetett volna most hamisítani az új husz koronásokat, a melyek a nagy kék — a tizes, meg a kis zöld — az ötös helyére lépnek. Azt mondják igen szép pénz. Elegáns, valóságos bankó-ideál! — Mintha bizony akárminő alakban is, nem ez lenne manapság idálja minden érző kebelnek

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* A passió játékosok a nyári színházban léptek föl ma este és eléggé sajnálatos, hogy csak kis számu közönség jött ez alkalomból a színházba, pedig a társaság a bibliai tárgyú előképeivel igen szép produkcióival megérdemli a nagyobb támogatást. Különösen a csoportképek igen szépek és megkapók. A nagy olasz mesterek bibliai tárgyú remek festményei megelevenednek a színpadon és már ez az egy körülmény is emeli a látványosság értékét. A társaságnak egyes tagjai, különösen Jézus személyesítője, értelmes játékaival és kiváló drámai erejével zajos tapsra ragadta a közönséget. A társulat holnap, vasárnapon megismétli a mai előadást és remélhető, hogy a közönség nagyobb számban fog a megható képekben gyönyörködni.

* A nemzeti színház nyugdíjintézete ma Fenyvessy Ferenc főispán elnöke alatt tartott ülésében tárgyalás alá került többek közt Káldy Gyula operaházi volt igazgató nyugdíjazási kérvénye is. A kormányzó választmány a kérvényt nem intézte el érdemileg, mert előbb bizonyosságot óhajtott szerezni az iránt, hogy Káldy Gyula teljesen munkaképtelenné vált-e művészi pályán.

* Dankó Pista ismét Aradon. A népdalköltő énektársulatával Temesvárott hangversenyez a közönség élénk részvétele mellett. Onnan tovább folytatja vándorutját és viszi magával édes magyar dalait, felkölve irántuk az egész ország lelkesedését. Aradi tisztelői megtudva, hogy Aradon keresztül viszi útja, sürgönyileg felkérték, hogy átutaztában még egy pár estét itt töltsön közöttünk. Dankó a kitüntető felkérésnek siet megfelelni és hétfőn, kedden és szerdán ismét hangversenyezni fog a Központi szaloda földszinti termében.

* A Zenélő Magyarország zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XVIII-ik füzetét a következő szép s értékes zeneműfolyóiratot közli: I. Lengyel Miksa „Duhaj nóták” 1. Fekete bárányok nincsen édes anyja. 2. Arendás ur adjon pálinkát. II. Yom Ch. Leányalom. Backfischehens Träume. Valzer intermezzo. III. Hartl Henrik. Szeretlek én — Ich liebe dich, dal. IV. Huffdan Kjiof. Bölcso dal — Wiegenlid salon darab. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország” minden füzet. Evenkint 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű újdonságokból összeállítva jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalomra 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Előfizetheti a most folyó III. negyedévre a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalában, Budapesten, VII. ker. Csengeri-utca 62 sz., honnan jegyzékeket ingyen és bérmentve küldenek.

Leányszöktetés és leányvásár Erdélyben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kolozsvár, szeptember 15.

A közigazgatási hatóságok s ezek révén a kormány, úgy látszik, keveset tudnak azokról a felette elszomorító állapotokról, melyek Kolozsmegyében általában, de különösen a megye magyar községeiben immár évek óta uralkodnak. Csak is így lehet megérteni, hogy a hatóságok mindeddig nem tudtak orvoslást találni a züllő állapotok javítására.

Arról van ugyanis szó, hogy Kolozsmegye legtöbb községében a katonaköteles legénység, mielőtt katonakötelezettségének eleget tett volna, törvénytelen házasságot köt a nélkül, hogy az illetékes községi hatóságoknak és a lelkészeknek módjukban volna ezt megakadályozni.

A baj csirája abban van, hogy az illetékes

hatóságok mit sem tettek az állapotok megszüntetésére s így a törvénytelen házasságok s ebből kifolyólag a konkubinatus különféle nevei a legszabadabb módon terjedhettek el a falusi nép között.

Az emberek megszokták, hogy az oltáron kívül és a papi áldás mellőzésével kötött házasságokban semminemű természet és törvénytelenes dologot ne lássanak.

A törvénytelen házasságokkal szemben megnyilatkozó lanya hatósági ellenőrzés csakhamar kifejlesztette a nép között a vadházasság, a konkubinatus és az ideiglenesen kötött szövetkezés többféle formáit. Napirenden voltak és vannak a leányszöktetések és a leányvásárok, melyek révén nyomorba jut aztán évről-évre egy csomó tapasztalatlan leány, kiket a törvényes védelmi eszközök hiánya igen gyakran az öngyilkosság örvényébe kerget. Arról természetesen nincs is mit beszélni, hogy az ilyen módon született gyermekeknek hány százaléka pusztul el az állam legnagyobb kárára.

Kolozsmegye egyes községeiben ujabban nemcsak a katonaköteles legénység, hanem a katona soron tul levő emberek is kezdenek kultuszt csinálni a törvénytelen házasságokból. A szerencsétlen asszonyok a biztos nyomor, elzüllés és a megvetésnek néznek elébe ilyen formán s valóban nem lehet véletlennek tekinteni, ha épen az így keletkezett házasságok legtöbb esetben magtalanok, vagy a mi még ennél is elszomorítóbb, a megszületett gyermekeknek 70—80 százaléka elpusztul.

Vista, Kapus, Méra, és a szomszédos községek azok, hol a törvénytelen házasságok leginkább divatoznak.

Pár hónappal ezelőtt Nagy-Kapuson szintén tettek ilyen kísérletet.

Ugy történt a dolog, hogy egy vistai házasság ember beállit nemrégiben Kapus községbe s egy odaváló szegény embernek a gyönyörű leányát iparkodott különféle ajánlatokkal magához édesgetni, iparkodván eleinte édes szavakkal, majd ígéretekkel, végül pedig házassággal is a szülőket beleegyezésre bírni. A földhöz ragadt, tudatlan szegény szülők, nem tudták többé visszautasítani az idős kérést s csakhamar lépre mentek. A vistai paraszt ember, hogy a leányt könnyen megkaphassa, kitalált egy furfangos mesét s így mondta azt el a leány szülőinek:

— A napokban benn jártam Kolozsvárt és a törvény, miután háromszor visszaadta feleségemet, most végképen szétválasztott tőle. Én el is venném a kendtek leányát akár ma is, de csak hat év múlva tehetem, mivelhogy a törvény így rendeli.

Mikor pedig a szülők erre azt modták, hogy bajos dolog lesz ilyenformán a házasságot megkötni, a vistai ember így szólt:

— Látom, hogy maguk félnek. Mondok hát más valamit. Jöjjenek velem mind a hárman a község házára, vigyünk oda tanukat és csináljuk meg az irást, hogy én a lányukat hat esztendő múlva, — mikor már a törvény sem tiltja — elveszem hites feleségül.

Mikor azonban a vistai kérő még hozzátette, hogy ingatlan vagyonának a fele részét a leányra iratja, azonkívül az egybekelés napján még 200 forintot is fizet, mindnyájan el voltak kábulva.

El is mentek a községi jegyzőhöz, hogy a hivatalos irást megcsináltassák.

A leány szülői még abba is beleegyeztek, hogy leányuk részére a vistai kérő cselédkönyvet váltson, amire, a kérő szerint, azért van szükség, hogy ő csak ideiglenesen vette magához a leányt cselédnek s ha a törvény által ki-

szabott hat esztendő ettelik, akkor majd az ol-tár előtt is beváltja ígérését.

A hivatalos hókusz-pokuszok után a falusi bíró, a községi pénztárnok s mások jelenlétében meg is ülték az eljegyzést.

A pünkösdi királyság azonban nem sokáig tartott. A fufangos vistai ember nemsokára ismét megjelent Kapuson a leány szüleinél, ez-uttal egészen más járásban.

— Képzélek csak — mondta a vistai Tartuffe — találkoztam Kolozsvárt megint a feleséggel és megkínált 300 forinttal, ha visszaveszem. Eleinte nem akartam, de hát biz' ugy van, hogy a törvény újból csak visszaadta. Most már el nem kergethetem.

Az együgyü szülőket ez a kijelentés kihozta sodrúkból, „Tegyen, a mit akar a feleségével — kiáltották — de a leányunkat vegye el.“

A vistai kéré egyre azt hajtogatta, hogy neki van már egy felesége, mit csináljon ő kettővel. — mindez azonban nem sokat használt. Végére is a jegyző elé került a dolog, a hol a leány szülei beérték volna már azzal is, ha állítólagos vejük a kötvényben megirt 200 forintot és az ingatlanok felerészét átadja részükre. A gavailér kéré természetesen tudni sem akart az ígéretekéről, mire heves jelenetek kezdtek lejátszódni.

Egyszóval a becsapott emberek sem a pénzt, sem az ingatlant, de még a lányuk tisztességét sem tudták megmenteni.

A vízvezeték vitás ügye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 15.

Erdekes vitás ügy került a város mai tanácsülésén szóba. Az ügy a pályaudvar kibővítésével kapcsolatos *simándi-uti felüljáró* építésével jött napirendre. A magyar kir. államvasutak igazgatósága átírt a városhoz, hogy a felüljáró útjába eső *vízvezetéki, csatorna- és gázvezeték*et helyeztesse át, még pedig, miután ez közérdekből történik, *az illető vállalatok költségére.*

A csatornahálózat e részét illetőleg, mely a város tulajdonát képezi, meg a gázvezetékre nézve a fenti kívánság szerint történik az áthelyezés, azonban a *vízvezetéki társulat*, mint a város felszólítására kijelentette, *nem hajlandó a maga pénzén a munkálatot, mely 2000 koronába kerül, keresztülvinni.*

A társulat hivatkozik a várossal kötött szerződésnek egyik pontjára, melynek értelmében magán építkezéseknél a szükséges áthelyezés költségeit, *a magánfél tartozik megtéríteni.* A vasutat pedig magán vállalatnak minősíti.

A közlekedésügyi bizottság igazat adott a vízvezetéki társulatnak, nem úgy azonban a tanács, mely mai ülésén tárgyalta az ügyet. A tanács éppen az említett szerződéssel czafolja meg a társulat állítását. Egyik paragrafus szerint *utfenntartásnál vagy utépítésnél a munkálatba eső vezeték*eket a vállalat a maga költségén köteles áthelyezni. Itt pedig ilyen esetről van szó. A felüljáró-ut építése kétséget kizárólag közérdek.

A tanács egyelőre utasította a vízvezetéki társulatot, hogy az építés sürgösségére való tekintettel, fogjon hozzá a vezeték áthelyezéséhez s majd esetleg azután érvényesítse követeléseit. A dologból előreláthatólag pör lesz, melyből csakis a város bontakozhatik ki győztesen.

Az egész ügyben, a közönségre való tekintettel, az a kívánatos, hogy minél hamarabb meg legyen a viadukt. Eltekintve attól, hogy a kocsis- és gyalogközlekedés megkivánja ezt, a

már folyamatban lévő építkezés a környékbeli lakosságnak sok kellemetlenséget okoz. A talaj felhányása, meg a felhalmazott cement foly-tán valóságos portengerben uszik ott az egész vidék, ugy, hogy sorra érkeznek a panaszok hozzánk a zaklatott háztulajdonosok részéről.

Az „aranyifjuság.“

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 15.

A fekete sereg ujjong, — a néppárti szellem bevonult az alma mater falai közzé. A márcziusi ifjuság utódai megtagadták a „szabadság, egyenlőség, testvériség“ ígét és beálltak a klerikalizmus táborába uszályhordozónak. Az „Egyetemi kör“ elnöke *Mihályi Péter* lett, ami az antiszemita és klerikalizmus győzelmét jelenti. Maga a választás oly elkéseregett volt, amelyhez hasonló ifjusági választási harc még sohasem volt. Bevert koponyák, összeroncolt padok, bezúzott ablakok és véresszáju kortesek hirdetik a néppárt győzelmét az egyetemen.

Magáról a véres választásról beszámoltunk részletesen mai számunkban, itt legújabb értesüléseinket közöljük:

Az az izzó szenvedelem, amely a tegnap éjszaka lezajlott választáson az egyetemi ifjuság kedélyét fogva tartotta, ma reggelre lelohadt. Az Aula és a szerb-utcza ma délelőtt a nyüzsgő élet képét mutatta. Az ifjuság csoportokba verődve tárgyalta a tegnapi éjszaka eseményeit. A független egyetemi ifjuság pártja belenyugodott a történetekbe és pártirodáját becsukta. A győztes nemzetipárt az Egyetemi Körbe vonult be. Csupán a liberálisok tartották fenn pártirodájukat és a választással szembeni teendőkről tanakodnak. Az a tervük, hogy az egyetem rektorához *monstre-küldöttséget* menesztenek és tőle a választás megsemmisítését fogják kérni. A nemzeti párt vezetősége és *Zsembery István*, a választás elnöke, teljesen korrekt lefolyásnak mondja a választást és megsemmisítésétől annál kevésbé tart, mert a választás folyamán a pártoknak egyetlen bizalmi embere sem emelt ovást, már pedig, ha szabálytalanság történt volna, ezt megtenni semmiképpen sem mulasztották volna el. A tegnap éjszaka folyamán több lovagias ügy is támadt, amelyeket a délután folyamán intéztek el.

A fehér tollas „néppárti ifjak“ egész nap a Central kávéházban dőzsöltek a katolikus leányegylet tagjaival, akiket az „Alkotmány“ szerkesztősége vezényelt ki segítségükre. Óriási felháborodást keltett az a hír, hogy *Hettyei Sámuel* püspök a *Hungária* szállodában nála tisztelegő küldöttségnek *hatszáz koronát* adott át választási költségekre.

A fehér tollas néppárti ifjuság győzelme végtelenül elkéseregett az egyesült ellenzék és izgatottan tárgyalták Szerb-utcai pártirodájukban a „Nemzeti párt“ erőszakos viselkedését. egymásután állottak föl szónokolni a vert had vezérei, akiknek *Elek Hugó* és *Wolfner Pál* válaszoltak.

Az előbbi, aki a párt bizalmi kiküldöttjeként szerepelt, a bölcsészeti fakultáson kijelentette, hogy *Mihályi* megválasztása törvénytelen. Ravaszsággal, fondorlattal és fütykösökkel választották meg és így a választás megsemmisítése elengedhetetlen. Majd a vezetőség kiadta a jelszót és elindult a mintegy 400 főre menő ellenzéki tábor a Kerepesi-uti „Otthon“ kávéház felé.

Lelkesen dalolták a kortes nótát:

Ezer liberális
Együtt vagyon máris,
Jelöltjüket Szundyt
Eljenezik untig
Ezer liberális!

Közbe-közbe fölhangzott az éljen, amely hol *Szundy* Károlynak, hol *Horváth* Zoltánnak szólt. A Kaplony-utcza sarkán talákoztak *Pichler* képviselővel, akit hatalmasan megéljeneztek.

A Central kávéház előtt álltak a győzdelmes tábor kortesei, akik le a zsidókkal! kiáltásokkal fogadták az ellenzék. De nem maradtak meg a felekezeti tüntetésnél és hogy még jobban nyilvánvaló legyen az a körülmény hogy a néppárt emberei így kiabáltak:

— *Abczug Kossuth! Eljen a néppárt!*

Kossuth nevét megabczugolták és ugyanakkor a klerikalizmus tábor eszméinek hódoltak üdviválgásaikkal.

Az egyesült ellenzék szép négyes sorban haladt táborával a Kossuth Lajos-utczán keresztül az Otthon kávéházba, ahol gyűlést tartottak a sérelmek orvoslása céljából.

Göcz Árpád beszélt először, ismertetvén a választási visszaéléseket. Utána *Horváth Zoltán* kívánták hallani, aki tüzes beszédben éles szavakkal kelt ki a törvénytelen és jogtalan választás ellen.

Indítványozza, *hogy az ifjuság minden délután jöjjön össze az egyetem aulájában és tüntessenek mindaddig, míg a rektor a választást meg nem semmisíti.*

Ma hallgatta ki a rendőrség a tegnap esti tüntetések alatt letartóztatott egyetemi hallgatókat. A József-köruton a rendőrség tizenegy ifjút fogott el, kiket igazolásuk után azonnal szabadon bocsátottak. A ma előállított egyetemi hallgatók a következők: *Skultéty Jenő, Keleti Ernő, Krember Miksa, Töltési Béla, Nagy Géza, Lányi Dezső, Berger József, Weisz Pál, Lakatos István, Nagy Kornél és Tihányi Béla.*

MULATSÁGOK.

(=) **Rekruta-bál.** Az 1900. évben Aradon besorozottak egyrésze 1900. évi szeptember hó 29-én, Erdélyi Tóni nemzeti zenekarának közreműködése mellett a városligeti vendéglő nagytermében zártkörű táncszüvegalmat rendez. Belépti-díjak: Család-jegy 2 korona, személy-jegy 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Tóth Béla és Kacziány Géza a bíróság előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 15.

Nagy feltűnést keltett ez év február elején egy kártpárbaj, amelyet *Tóth Béla*, az ismert nevű író, a Pesti Hírlap „Esti levelek“ írója vivott dr. *Kacziány Géza* fővárosi tanárral. A párbaj, mely az Arlow-féle vívóteremben folyt le, minkét fél jelentéktelen megsebesülésével végződött.

Az ok, amely miatt a párbaj végbement, hírlapi közleményekre vezethető vissza. Abból az alkalomból, hogy a kormány megvásárolta *Kacziány Ödön* festőművésznek „Sphynx“ című festményét 5000 koronáért, *Tóth Béla* a Pesti Hírlap ez évi január 24-én megjelent számában egy *Esti levél*-ben kritika tárgyává tette ezt a képvásárlást. Elmondotta, hogy *Kacziány* képe 3 évvel ezelőtt már pályázott a kiállításra, csak hogy akkor nem fogadta el a jury. Később *Kacziány* ezt a képet egy Erzsébetköruti képkereskedő kirakatában helyezte el, oda írva az árát is a 350 frtot. Vevő így sem akadt rá, — miért a festő egy darab vásznat ragasztott hozzá, s ráfestve egy kis ég darabot, újra kiállította s most már 5000 koronára taksálta a kép árát. Annál könnyebben tehette ezt — az Esti levél írója szerint — *Kacziány*, mert időközben jury taggá lett s így művei versenyen kívül állottak.

Színházi pletykák.

(A szfinx. — Wlassics a habitué.)

Budapest, szeptember 15.

I. Aki minden héten kétszer nőül.

Ezt az urat Önök épp oly jól ismerik, mint ép: magas, karcsu, de kissé otromba, aki egy tekintetben hasonlít a velszi herceghez: maga csinálja a divatot, amely szerint öltözködik. Így például nyáron bolyhos tenniszöltönyt visel, télen pedig szecsessziós, ibolyaszínű czipót . . .

Hősünk — a hőst itt csak novellai értelemben méltóztassék érteni — ismert alakja a budapesti aszfaltnak; premiéreként földszinti páholyokban foglal helyet, májusban a Stefánia-uton kocszik, lóversenyek alkalmával pedig térdigérő redingotban jár föl s alá a tribünök előtt. Lényét bizonyos komor fenség jellemzi; még sohase látták, hogy valakivel barátkozott volna. Egyedül, hűvös magányban éli át elegánsul az életet . . .

Mint minden titokzatos egyéniség, hősünk is bizonyos legendákat támasztott maga körül; ez a legendakör a budapesti művésznők szívére és szerelmi életére érinti. Ha a primadonnának a viráglantot felnyújtják, ha a drámai művésznő szőke fejére rózsák hullanak: a földszint izgatottan suttogja:

— Bruno ugylátszik Kury Klárába szerelmes . . .

Bruno persze más nevet visel a polgári életben, de ami a szerelmet illeti, az ugylátszik nem tréfa. A dusgazdag, hideg, de kissé esetlen ifju ember kétségtelenül elsőrangú *homme á femmes*; mindig van valakije, akiért mámorosan lángolni tud. Néha egy színésznő, néha az orfeum divája, néha a pikáns, kívánatos Carré Katicza . . .

Röviden szólva: ő az a budapesti gavallér, aki a színpad összes starjait feleségül veszi . . .

Bruno aféle theoretikus török pasa; egy évadon át huszszor-harminczszor is nőül, aszerint, hogy hány ragyogó star tűnik fel a művészet horizontján. A zsurokon, a társaságokban, a kávéházi asztalok mellett a pletykások fontoskodva ujságolják:

— Hallottátok! Bruno tegnap eljegyezte Kury Klárát . . .

A hír tartja magát néhány hetig s közben esodálatos gyorsasággal futja be az érdeklődő fővárost. Olyanok is akadnának, akik már karonfogva is látták sétálni a jegyeseket, ha véletlenül meg nem érkeznek Yvette *Guilbert* s el nem énekelne néhány kuplét a szerelmes és féltékeny malacsról. Bruno persze ott van az orfeum páholyában, mire másnap fél Budapest hirdeti:

— Bruno feleségül veszi Yvettet.

A következő héten Carré Katiczát jegyzi el, hogy egy hónap mulva Loie Fullerrel vagy Fedák Sárival váltson jegyet. De elég, hogy a pisze Szoyer Ilona feltűnjék az ujságok színházi rovatában s már kész a legújabb házassági hír:

— Szoyer kisasszony lemondott a színpadról. Bruno november közepén feleségül vesszi . . .

Bruno, méltóságos hallgatással élvezi a róla terjedő pletykákat. Bolyhos tennisz-ruhájában, ibolyaszín czipójében úgy jár az utcán, mint egy eleven egyiptomi szfinx. Tovább hallgat, tovább szeret és tovább — házasodik.

II. A kegyelmes ur.

A városligeti Szinkör habituéi — mert, hiába mosolyognak, ilyenek is vannak — egy idő óta bámulva tapasztalják, hogy a Feld papa híres pontossága mintha egyszerre meglazult volna. A színlap 7 órára hirdeti az előadások kezdetét s gyakran már fél 8, sőt 8 felé jár az idő, mikor a viharverte kortina a magasba vonul. A közönség — az egyes számot nem minden szándék nélkül használom — bizalmatlanul, sőt megbotránkozva tipeg-topog. A türelmetlenség néha olyan mérveket ölt, hogy *Feld* Zsigmond haragosan szól ki a függöny tenyérnyi lyukán át:

— Ha nem akar várni, hát békességgel haza-

mehet. A szabadjegye árát visszafizetik a pénztárnál . . .

Mi az oka e szembetűnő hanyagságnak? Miért oly izgatott az öreg Feld, aki maga különben a megtestesült pedanteria? Miért az ideges lótas-futas, melynek zaja néha a színpadról a nézőtérre hallatszik?

Ime a nagy titok magyarázata: Feld Zsigmond minden áldott este Wlassicsra, a kultuszminiszterre várakozik . . .

Wlassics ugyanis minden új darabot megnéz a budapesti színházakban. *A kolduló barát*-ot azonban ő excellenciája még nem látta. Lehet, hogy komoly államügyek tartják távol, lehet, hogy a régi influenzája kinoxza, de annyi tény, hogy még nem jött el a ligetbe, ahol izgatottan, hogy ne mondjuk: szivszakadva várakoznak rá . . .

Egy-egy herold olykor kiszalad az aréna elé, hogy pár percz mulva lemondó arczczal jelentse:

— Semmi. A látóhatár üres és vigasztalan. Hire se, nyoma se a kegyelmes ur fogatának . . .

Reménykedve várnak egy újabb felőrácskát, a kolduló barát és a megvadult szabó izgatottan olvasgatják a szerepüket, a kis kardalos hölgyek kémlelődvé néznek ki a faszorba, de ő excellenciája nem tűnik fel a horizonton. Uristen, mi baja lehet, hogy nem jön? Csakugyan elfordult volna a művészettől? Nagy és súlyos események lehetnek, amik e nemes lelket ily hosszú ideig távol tartják . . .

Az előadást végre nyolcz óra táján megkezdik. A függöny bubánatosan a magasba repül, Feld-papa pedig halkán így sóhajt fel:

— Talán holnap!

Ferdinánd fejedelem Budapesten.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 15.

A román-bolgár konfliktus alapján igen komoly esemény, de ugylátszik, hogy még sem érinti annyira *Ferdinánd* fejedelmet, hogy miatta külföldi utját meg kellene szakítania. Bizonyára elintézik a bajt a kormányok a' maguk módja szerint. Egy kis diplomáciai jegyzékváltás, egy kis elfogatási parancs, vagy egy párás politikai-gyilkosság majd csak véget vet ennek a konfliktusnak. Ezek tudniillik a Balkánon nem szokatlan megoldási módok — ezért még nem kell, hogy fájjon a fejedelmek feje.

Ferdinánd fejedelem tudvalevőleg *Alcsuthra* ment *József* főherceg meglátogatására. Onnan — mint a fővárosból sórgöngylik — a bécsi gyorsvonattal ma ismét Budapestre érkezett és az „Angol királynő“ szállodában bérelt lakást, ahol az egész első emeletet rendelkezésére bocsájtották.

A fejedelem röviddel megérkezése után *Stojnov* szárnysegéde kíséretében *Szell* Kálmán miniszterelnöknél tett látogatást. A miniszterelnök a látogatást nyomtan vizsgálta az időközben az Angol Királynő szállodába visszaérkezett fejedelemtől. A fejedelem a miniszterelnökkel együtt a Nemzeti muzeumba hajtatott, ahol a telefon utján a magas látogatásról előre értesített igazgatóság fogadta az illustis vendégeket.

A fejedelem elsőbben a természetrajzi osztályt tekintette meg, és meglepetésének adott kifejezést a gyűjtemény gazdagsága felett. Hosszasabban időzött a fejedelem a régiségárban is. Az egyes termek tárgyai szemlélése közben kitűnt, hogy a bolgár fejedelem a magyar történelemben kiválóan jártas; különösen az Anjou-korszak történelmét részletesen ismeri. Felemlítette *Nagy Lajos* királyunk-

nak a bolgár földöni kiváló szerepléseit és azoknak a bolgár nemzet történelmére nagy kihatással lévő eredményét.

A mai nap folyamán felkereste a fejedelem *Darányi* földmívelési minisztert. Usmeretes a bolgár kormányának a földművelési miniszteriummal való szorosabb összeköttetése. *Pirkner* miniszteri osztálytanácsos közvetítésével csak a legközelebbi multban nagyobb lóvásárlásokat eszközölt a bolgár katonaság részére. A fejedelem ezen látogatása alkalmával különös meglepedésének adott kifejezést és nagy elismeréssel adózott a magyar lótenyésztés iránt.

Este a fejedelem visszatért *Alcsuthra*, ahonnan holnap délben Szófiába utazik. A főváros *Ferdinánd* fejedelemnek nagyon megtetszett és kilátásba helyezte, hogy jövőre hosszabb időre jó fővárosunkba.

Meglánczolt huszárhadnagy.

(Egy Hadik-huszárúrt botránya.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 15.

Nagykikindán óriási botrányról beszélnek, melyet tegnap este rendezett egy *Hadik-huszár-ezredbeli hadnagy*. A különben csöndes embert mindenki szeretettel vette körül, mert tudott alkalmazkodni a környezetéhez s intelligens modorával megnyerte az uri társaság tetszését.

Egy baja volt csak: *az ital*. Amig nem látott bort, addig szeretetreméltó, jó fiú a hadnagy ur, de ha többet ivott a kelleténél, akkor egészen átalakult a szelid ember s féktelensége nem ismert gátat.

Ilyen részegségokozta botrányért pedig büntetve volt már egyszer súlyosan s csak legutóbb, augusztus 18-án került ki a várfogságból, mert a király, 70-edik születésnapja alkalmából, neki is megkegyelmezett.

Most nemcsak visszakerül a börtönbe, de több mint valószínű, hogy elveszti tisztirangját is, mert ezuttal — így szól a hiteles tudósítás — nemcsak czivil támadott meg súlyosan, hanem egy tisztibajtársát, főlebbvalóját is.

Az esetről, mely minden szenzációja dacára is a szerencsétlen természetű hadnagy felé fordítja a részvétet, a következőket írja nagykikindai levelezőnk:

Tegnap este a helybeli Nemzeti-szállóban óriási botrányt csinált *St. H.* huszár-hadnagy. Részeg állapotában először a czivileket boszantotta, sértegette, azután a *H. G.* főhadnagyát, aki jóakarólag figyelmeztelte, nyilvánosan arczul ütötte. Erre az összes tisztek, a főhadnaggyal együtt, távoztak, *St.* pedig tovább dühöngött.

A kávéház asztalairól felkapta a márványlapokat s az utcára dobálta, az összes tükröket bevverte márványlapokkal, egy teli hordó sört felkapott s az egyik udvari szoba ablakán bedobta.

Aztán kivont karddal kirohant az utcára s ott dühöngve hadonázott, mindenkit leszúrassal fenyegetve. A rendőrt, aki le akarta fogni, megsebesítette, két uri embert sarkantyúval véresre vágott, majd az emeletre rohant s ott tört, zuzott mindent karddal, sarkantyúval, onnan ismét az utcára, hol aztán *Vlachsits* János rendőralkapitány a rendőrorjárral véget vetett a beszámíthatatlan tombolásnak. A hadnagyot meglánczoltatta és kivitette a lakanyába.

Két kapitány ma *Aradra* utazott jelentést tenni az ezredesnek és kijelenteni, társaik nevében is, hogy *St.*-rel nem szolgálnak együtt. A hadnagy egyébként augusztus 18-án szaba-

dult ki királyi kegyelem folytán a várfogságból.

St. r. édesatyja Aradon előkelő állami tisztviselő. Maga az inkább szánandó, mint elitelésre méltó katonatiszt csak rövid idő óta van Nagy-Kikindán, azelőtt Aradon állomásozott és ott nagyon jóra való, előzőkeny modoru embernek ismerték, akinek azonban szerencsétlensége volt — az ital.

HIREK.

Az új pénz.

Mire még egyszer vasárnap lesz, új bankjegy kerül a magyar ember bugyellárisába. Husz koronás papiros pénze is lesz a magyarnak, már tudniillik annak, a kinek lesz s a kinek eddig 10 forintos bankója volt. Minden új pénz valamelyes kíváncsi izgalmat kelt az emberekben, még azokban is, akiket az új pénz már azért sem érdekelhet, mert nem jut neki belőle, bizonyos tehát, hogy a husz koronás bankjegy elé is kíváncsian néz a publikum.

A husz koronással bevonul a koronaérték a papirospénz világába. Eddig csak fémből való koronapénzünk volt, rézből, nikkelből, ezüstből és aranyból való korona-valutás pénzünk. Az új bankó a törvényes ércpénzre szóló utalvány lévén, szól aranyra is, ezüstre is, akár a régi tízforintos, a melyet majd valamikor ki fog küszöbölni. Most csak megtoldja a tízforintosok számát. Nem közeledést jelent ez az arany valutához, hanem a régi állapotnak az új formákhoz való alkalmazkodását.

Ugy olvasom, hogy az új pénz alaptonusa piros lesz. Ilyen színű pénzünk régóta nem volt, nagy idő óta minden papiros pénzünk kék. — A szakértők szerint ugyanis a kék pénzt nem lehet hamisítani, a bankóhamisítók persze másként vélekednek a dologról. Most a tudomány a piros színű bankjegyet tartja immunisnak, de majd rábizonyítja az ellenkezőjét a jövő idők valamelyik Takács Zoltánja.

Ne féltsük különben az új bankót a hamisítóktól most, a mikor még ki sem került a sajtó alól. Fogadjuk szívesen, mert bajokat szüntet meg. Azokét főképen, a kik azóta, hogy a kötelező koronaszámítást behozták, belezavarodnak a sok szorzásba, osztásba.

Elvégre nem nehéz dolog a kettővel való szorzás s az ember megtanulta többnyire már az elemi iskolában, mégis furcsa dolog, hogy az ember a keze ügyébe kerülő pénzt sohase olvashatta meg, hanem mindig csak megszorozhatta, vagy oszthatta. Az ember osztrák értékben érez és koronaértékben fizet. A forintot és a krajczárt egész mivoltában átérzi, a korona és a fillér ellenben csak sejtetem neki, amelyhez csak számtani műveletek alapján közelkedhetik. Elég baj az, hogy az embernek kevés a pénze, mért kell pénzének még idegennek is lennie? Már pedig az, mig az embernek forintja van, vagy nincs és koronát kell, vagy kellene forgatnia. Ezen a bajon segíteni fog valamelyest az új bankjegy, amely koronaértékre szól és fölöslegessé teszi a tízes bankó megszorozását.

Az új pénz különben, a hivatalos leírás szerint nem lesz szép pénz. Mivel azonban a pénznek nem szépnek, hanem soknak kell lennie, az esztétika ne keseregjen a sok czifra rajzon, figurán, amely a huszkoronásra rákerül. Ne is törődjék vele,

mint ahogy sehol sem törődik vele. Nem is szép papirospénz sehol sem, még ott sem, ahol a bankó papirosa több papirosnál, mert szinaranyat ér. Már a politika inkább érdeklődhetik az új pénzjegy iránt. Hiszen félig-meddig az ő műve és az ő képe is. A monarkia igaz fotografiája az a bankjegy, amelynek egyik oldalán a magyar államczimer, a másikon az osztrák császári sas diszeleg. A magyar állam és az osztrák császári dominium szövetségét jelképezi. Szegény Ausztria, amelynek még cimere sincs. Azt hisszük azonban, hogy ez a legkisebb baja. — Nincs neki egyebe sem, amire ugyancsak szüksége volna.

— **A város háztartása.** Aradváros jövő évi költségvetésének tárgyalására legközelebb összeül a *hármass bizottság*. Ez előtt, a jövő hét folyamán az előirányzat ügyében *rendkívüli tanácsülés* lesz. A tervezetben az előirányzott tételek majdnem tökéletesen olyanok, mint a folyó évi költségvetésben.

— **A belügyminiszter a hamis borokról.** A mai napon a belügyminisztertől Aradvárosához fontos rendelet érkezett, mely a mesterséges borok elleni vizsgálatokat erősen meg fogja könnyíteni. Eddig ugyanis, oly esetekben, mikor nem vezetett eredményre a vizsgálat, *annak költségeit a hatóság viselte*, amennyiben feljelentő nem volt. Aradon is történt ilyen eset, melynek következtében azután elhatározták, hogy *csak feljelentésre folytatnak borvizsgálatot*. A belügyminiszter most értesítette a várost, hogy az eredménytelen vizsgálat költségei a *földművelésügyi miniszteriumot terhelik*.

— **Lónyay Stefánia grófné.** Megbízható bécsi forrásból megczáfolják azokat a híreket, amelyek szerint Lónyay Stefánia grófné mostanában találkozott volna az apjával, *Lipót* belga királyiylal. A belga király uton van, Lónyay grófné azonban egyáltalán sem hagyta Angliát.

— **Szorgalmas rendőrség.** Az aradi rendőrség az új bünvádi eljárás életbeléptetése óta a bűnügyek nyomozásával óriási hatáskört nyert, úgy, hogy a bünygyi osztály ennek következtében, az eddigi szervezet mellett, alig volt képes fontos és sürgős természetű feladatának megfelelni. A feljelentések elintézetlenül heverték heteken át a hivatalban, miáltal a restánczia halmaza egyre nőtt és az elintézés alá kerülő ügyek csak felületese ellátásban részesülhettek. Hogy mennyire hasznos volt a külön bünygyi osztály felállítása és a személyzet szaporítása, az a rendőrség ezen rövid idő alatti működéséből is előnyösen kitünik. A rendőrség százával küldi át a járásbirósághoz a bünygyeket és ma már teljes kurrencziában van. A bíróság pedig ugyancsak szorgalmasan tüzi ki a tárgyalási határnapokat és így legalább meg van végre az a megilyugodásunk, hogy az igazságszolgáltatás gyorsan működik, a büncselekményt gyorsabban éri a büntetés, a mi az élet- és vagyonbiztonság erősebb fejlődésére vezet.

— **Tűzvizsgálat a Bing-házban.** A *Bing*-féle ház padlásán, hol tegnapelőtt a tűz pusztított, ma reggel tartották meg a helyszíni vizsgálatot. A bizottság tagjai voltak: *Rámer* Antal rendőrhadnagy, *Sztankovics* Milos tűzoltó főparancsnok és *Biró* mérnöki hivatali tisztviselő. Mindenekelőtt a *kéményeket* vizsgálták meg, hogy nem-e valamelyiktől származott a tűz s konstatálták, hogy ez az eset ki van zárva. Így vigyázatlanság, vagy esetleg szándékosság esete foroghat fenn. A házbelieket kihallgatták, de semmi eredményre sem jutottak. Tudomás szerint délután egy óraker jártak fenn utoljára ruhát teregetni az egyik lakó cselédei, de azoknál semmi olyan dolog nem volt, mely-

től tűz származhatott volna. A biztonsági szabályokat a padlásan betartották, sem tulzsfolva nem volt, sem tűzveszélyes anyagokat nem tartottak fenn. Így felelősséggel senkit sem lehet terhelni. Azt megállapíthatták, hogy a tűz a padlás Petőfi-utcai részén keletkezett. A padlás felső része, a tetőt tartó fedélszék teljesen elégett s a bádof-fedél csupán azért nem omlott be, mert a rendkívül erős pléhtáblák jól összefüggnek s így a gerincz vonalán összetámaszkodó két fél tető egymást tartja. A rekesz-falak, melyek huszonnégy kamrára osztották a padlást, mind összeégtek ezenkívül ruhaneműek és könyvek pusztultak el. A lángoknak áldozata lett *két liba* is. A második emeleti lakásokba, mint megirtuk, az oltás alkalmával nagy mennyiségű viz hatolt be, ami tetemes kárt okozott. A tető leomlásától azonban nem kell a lakóknak félniök, kellő kiszáritás után rendben lesznek a lakások. Elővigyázatból azért a fedelet alátámasztották, nehogy egy esetleges vihar kárt okozzon.

— **A központi választmány ülése.** Aradváros központi választmánya hétfőn délután 4 óraker ülést tart.

— **A póruljárt aszfaltbetyárról** újabb hír érkezett. A jóérzésű közönség nem elégedett meg azzal, hogy *Sváb* Rezső gyarost alaposan eldöngették az Abbazia kávéházban azért a kvalifikálhatlan eljárásáért, melylyel egy védetlen nőt tisztességében megsértett. Budapestről azt sürgönyzik nekünk, hogy az Abbazia kávéház törzsvendégei a kávéház tulajdonosának kategórikusan kijelentették, hogy *Sváb* Rezsőt nem tűrik meg a kávéházban és ha a kávéski nem tiltja a kávéházból, valamennyien kimaradnak. A kávé ezen felszólításnak eleget tett és kellő formában tudtára adta Svábnak, hogy ezentul szíveskedjék magának más tanját keresni. A törzsvendégek eljárása általános megelegetésre talált és ha a közönség minden esetben ily módon fog a tisztesség védelmére kelni, Budapestben csakhamar meg fog fogyni az aszfaltbetyárok túlságosan felszaporodott száma.

— **Besztercze komiszsága.** Besztercze tanácsa ma azzal a kérdéssel foglalkozott, vajjon *Beszterczének*, vagy *Bisztricznek* nevezzék a várost. Két magyar érzelmű tag szavazata ellenére a *Bisztrice mellett foglaltak állást*. Erre csak egy szóval lehet felelni, azzal, amit a „bisztricziek“-nek bizonyára kedves reichsrathban naponkint használnak: *pfuj!*

— **Az új angol nagykövet.** *Rumbold* Horace utóda *Plunkert* Richard angol nagykövet — mint Bécsből jelentik — már átvette hivatalát. *Plunkert* katolikus vallású és mint ilyen az első nagykövet, ki Nagybritanniát Bécsben képviseli. Régi ir nemes családból származik és *Carl* of *Fingal* nagybátyja. 1855-ben lépett a diplomáciai pályára. Legutóbb a belga udvarnál volt követ.

— **Bresci helyett Gori.** *Rómából* jelentik: *Bresci* hadnagy, a kormány engedélyével anyjának a nevét vette föl és a jövőben *Gori*-nak fogja irni magát.

— **Hivatalos eskü.** *Marosy* Miklós az új polgármesteri fogalmazó a mai tanácsülésen tette le a hivatalos esküt. A tanács előtt egy másik esküvétel is volt, amilyen csak ritkán fordul elő. Nő esküdött: *Högye* Ferenczné, az ujonnan megválasztott községi szülész.

— **Az igazságügyi palota.** Amióta az új igazságügyi palotát átadták rendeltetésének, sok panasz esett amiatt, hogy a palotát az ott lévő homoktenger miatt nem igen lehet megközelíteni. Esős időben különösen nehéz volt a megközelítés a nagy sár miatt. E bajokon most már segítve van. A palotát környéskörül aszfalt járdával látták el és azt a részt, mely az épülettől a Salacz-parkig ér, homokkal feltöltötték.

— **A bankóhamisitók ügye.** A bankóhamisitók dolgában még egyre tart a nyomozás. Most ismét Szatmármegyébe kerül a nyomozás fonalára, a hol szintén két embert tartanak megfigyelés alatt, alapos gyanu alapján. Itt említjük meg, hogy özv. *Korda Gergelyné*, szül. *Pintér Brigitta*, aki Takácsnak több ezer forintot adott, védelmével dr. *Adám Sándor* mező-turi jeles kriminálistát bízta meg.

— **Umberto király relikviái.** *Rómából* jelentik, hogy *Umberto* király fegyvereit és jelvényeit melyet III. *Viktor Emánuel* király *Turin* városának adományozott, ma adták át ünnepélyesen. Az *aostai* herceg, ki az átadással megbízott, *Casana* báró polgármesterhez és a község képviselőihez hosszabb beszédet intézett, melyben kifejtette küldetésének célját. Ő — *ugymond* — azzal bízott meg, hogy a mártír király sisakját, kardját, és jelvényeit, mint királyának adományát nyújtsa át. *Viktor Emánuel* ugyan nehezen vált meg ez emlékektől, de *Turin* városa számára lemondott azokról. A herceg egyúttal a király meleg hangú adománylevelét is átnyújtotta a polgármesternek. A ceremónia, melyen a parlament mindkét házának tagjai és nagy közönség vett részt, szép lefolyású volt.

— **Hütlenség vagy öngyilkosság?** *Murcha Józsefné* ma megjelent a rendőrségnél és *Rimánóczy Zsigmond* rendőrtisztnek bejelentette, hogy a férje elűnt. Tegnap reggel 8 órakor távozott el *Fejsze-utca* 7. szám alatti lakásáról s azóta nem tért vissza. Az asszony azt hiszi, hogy öngyilkosságot követett el, mert mikor elment, magával vitte a revolverét, azonkívül elvitt 120 koronát, egy arany láncot, gyűrűt és más ékszereket. Ezek az utóbbi dolgok nem igen erősítik az asszony gyanúját, mert ugyan mi szüksége lenne *Murchának* az ékszerekre, ha öngyilkos akar lenni?

— **Biró Lajos** hazánkfia, ki jelenleg *Uj-Guineában* zoológiai tanulmányokat folytat, ma *Budapestre* érkezett levelében jelzi, hogy a jövő évben haza jön. A kiváló tudós gazdag tapasztalatait könyvben fogja megírni és ezen munkálkodásával nemcsak a zoológia tudományát fogja előbbre vinni, hanem a magyar tudományosságnak is dicsőséget szerez. — *Biró Lajos* gazdag gyűjteményt hoz magával, mely gyűjtemény a *Nemzeti Múzeum* növénytan oszta-lyának diszére fog válni.

— **Küzdelem a párba ellen.** Érdekes cikket közöl a *Reichspost* mai száma, *Tinti Hermann* báró tollából. A báró azt indítványozza a cikkben, melyben az ismert *Tacoli-féle* ügygel foglalkozik bővebben, hogy katolikus nemesek alakítsanak egyesületet a párba ellen. A báró ily értelmű indítvánnyal már föllépett egyizben a *szalzburgi* katolikus gyűlésen, de ott nem fogadták el azt. Küzdelmünk — írja a báró — csak akkor lehet eredményes, ha minden vallásosan gondolkozó katolikus nemes, határozott szervezettel bíró egyesületbe lép.

— **Egy család tragédiája.** *Pécsről* telegrafálják: A csődbe jutott *Reif Károly* és fia szállítóczég letartóztatott tulajdonosainak ügyében ma tragikus fordulat történt. *Reif Károly* neje ugyais, a ki előkelő somogy megyei családból származik, miután a bíróság tegnap ő ellene is kimondta a csődöt, hajnalban, mialatt a család tagjai a szomszédszobában aludtak, *strichninnel* megmérgezte magát és azonnal meghalt. A letartóztatás ügyében a vád tanács még nem határozott arra nézve, vajjon az fentartandó-e. Az öngyilkos uriaszony veje *Stein Henrik* ügyvéd junius havában szintén öngyilkosságot követett el. Az eddig jó módban élt családra szakadt szerencsétlenségek özöne készítette *Reif Károlynét* végzetes teltére.

— **Gyorsvont Szeged és Nagyvárad közt.** A magyar államvasutak nagyvárad-fiumei vonalá-

nak csak egy kisebb részén, a Szabadkától délre eső részen közlekedett gyorsvont, míg a szabadka-szeged-nagyvárad-i vonalrészén csak személyvonattal lehetett közlekedni. Pedig ezen a vonalrészén nagy városok fekszenek: Szeged, Szabadka, Hmvasárhely, Orosháza, Csaba, Gyula, Nagyvárad, melyek forgalma főleg a zónatarifa behozatala óta megkétszereződött. Régi óhajtása volt tehát ezeknek a városoknak, hogy a közöttük lévő forgalom lebonyolítására gyorsvont is álljon rendelkezésére. A tervezettel az államvasutak igazgatósága is foglalkozott s helyeselve, ajánlotta elfogadásra a kereskedelmiügyi miniszternek. Október 1-től már megindulnak a gyorsvontok Szeged és Nagyvárad között.

— **Pontosan.** Nos, hogy aludtál az éjjel? Elalvás előtt számláltál-e, ahogy mondtam?

— Oh, igen, 18,000-ig számláltam.

— S elaludtál, ugy-e?

— Nem. Akkorra már fel kellett kelni.

— **A városközi telefonhálózat.** A városközi telefonhálózatba a mai nappal *Kismarton*, *Zombor* és *Ujvidék* városokat is belefoglalták.

— **Az olasz király a szegényekért.** III *Viktor Emanuel* olasz király olyan tette határozta el magát, mely bizonyára a legszeleesebb körökben biztosítja számára a rokonszenvet. Lemond civillistájának egy részéről, hogy lehetővé tegye a só-adó leszállítását. Az olasz budgetben a só-monopolium jövedelme 74 millió lírára van előirányzva, a mi mellett azonban a só ára oly magas, hogy sok szegény családnak nem is jut konyhasóra, hanem marhasóval főz, még többen pedig egyáltalában kénytelenek lemondani a sóról és e nélkül eszik polentájukat, a mi meg a pellagra-járvány terjedését segíti elő. III. *Viktor Emanuel* a maga részéről 4 millió lírával pótolja a só-jövedelmet, a mi lehetővé teszi, hogy ha valami sokkal nem is, de mégis annyira leszállítsák a só árát, hogy százezrek ne legyenek kénytelenek lemondani róla.

— **Elevenen sirba tett gyermek.** Szenzációs esetről suttognak pár nap óta *Nagyváradon*. Arról van szó, hogy el akartak temetni egy gyermeket, a kiről két orvos is kijelentette, hogy halott. És a mikor a koporsót leeresztették a sirba, a gyermek, a halottnak hitt gyermek elkezdett nyöszörögni... Özv. *D.-né*, leánya egy-két évvel ezelőtt férjhez ment egy nagyvárad-i hivatalnokhoz. A fiatal asszonynak rövid idővel ezelőtt gyermeke született. A születést azonban hosszas kínos vajadás előzte meg és a világra jött gyermek gyengének, életre nem valónak látszott. A kis poronty egyre gyengült és dr. *R. orvos*, a kit elhívtak hozzá, egyszerre kijelentette, hogy a gyermek meghalt. Ugyanezt mondta az elhívott halottkém is. A család fájdalommal ugyan, de belenyugodott a megmásithatatlan sorsba és megtették minden előkészületet a temetésre. A kis koporsót beszentelték, kivitték a temetőbe és leeresztették a megásott sirba. Mikor a koporsó a gödör fenekére ért, valami hang hallatszott belőle. A gyászolók összeborzadtak és a munkások, a kiknek a sirt be kellett volna temetniök, megrettenve hagyták abba a munkát. Feszülten figyelt mindenki. A koporsóból jövő zaj egyre erősebben hangzott és csakhamar egészen tisztán kivehető volt a csecsemő nyöszörgése. Lázasan sietve huzták fel a koporsót és rögtön ápolás alá vették a szerencsétlen porontyot, a kit csaknem elevenen temettek el az orvosi tudomány nagyobb dicsőségére. Es a ki még ma is élben van. Az illetékes körök most utána járnak a dolgnak, hogy megállapítsák, kit terhel a borzalmas esetért a felelősség.

— **Monstre banquet.** *Párisban* a napokban monstre-banquet lesz, melyet a köztársaság a polgármesterek tiszteletére rendez. A jelenlegi köztársaság fennállása óta ez a második banquet, melyet a polgármesterek számára rendeznek. Az első banquet az 1889-iki világkiállítás alkalmával volt, melyen *Carnot* elnök is részt

vett. Franciaország 36.000 mairje közül csak 9500 jelent meg a banqueten. A mostani banquetre már eddig is 22.000-en jelentették be részvételüket. A banquet a Tuileriák terraszán lesz megtartva, hol hatalmas sátrakat ütöttek fel. Az egyik sátorban 12.000-en, a másikban 10.000-en férnek el. A banquetre megrendeltek 3000 pulykát, 2500 libát, 1500 fázánt, 2500 kiló halat, 3000 kiló marhafűt és 66.000 kenyereket, azonkívül 22.000 üveg asztali bort és 7000 üveg pezsgőt.

— **Egy magyar rendőrorvos találmánya.** *Nagy Dezső* dr. államrendőrségi orvos ma mutatta be a rendőrség központi távbeszélő hivatalában új kapcsoló készülékét, melylyel akárhány telefon-állomás úgy köthető össze, hogy az illető állomásokon levők egy-nás között épp úgy beszélgethetnek, mintha egy szobában lennének. Hogy a készüléknek, különösen a rendőrségnél, de az egyéb forgalomban is rendkívüli előnyei vannak, az hosszabb magyarázatot nem igényel. Ha egy sikkasztó megszökik, az összes vasuti pályaudvarokat kell értesíteni személyleírás kíséretében. Természetes, hogy igen könnyen megeshetik, hogy mialatt az értesítést feladó az egyik indóház órségét igyekszik kioktatni, a szökevény a másik indóházból zavartalanul elutazhatik. Épp úgy a szerkesztőségek vehetik majd nagy hasznát, a mikor tetszés szerinti redakciókkal egy időben beszélhetnek. A ma megejtett kísérlet fényesen sikerült s abban részt vettek: *Rudnay Béla* főkapitány, *Pekáry József* főkapitány helyettes, *Farkas Lajos* dr., *Máltai Hugó*, *Urs Nándor*, *Saly Károly* és *Gogolák Károly* rendőrtanácsosok, *Rózsaffy Alajos* rendőrfőorvos, *Lickl Géza* rendőrfőfelügyelő, *Nagy Kálmán* dr. rendőrorvos, a feltaláló és *Schön Fülöp* gépészmérnök. A próbában résztvevők elragadtatással nyilatkoztak a találmányról, a melynek kezelése teljesen egyforma a közönséges telefonéval s annak semminemű átalakítása nem szükséges.

— **Aradmegye virilistái.** Aradvármegye törvényhatósági bizottsága legtöbb adót fizető tagjainak a jövő 1901. évre érvényesül birandó névjegyzéke az 1886. évi XXI. t. cz. 25—28 §§-ai értelmében a vármegye igazoló választmányának *f. évi szeptember 24 és 25-ik napján* tartandó üléseiben fog összeállítani. Az ülések a megye székházában *Boros Iván* vármegyei tb. főjegyző irodájában a fent kített napokon mindenkor délelőtt 10-től 12 óráig tartanak meg. Felhivatnak mindazok, kik a legtöbb adót fizetők sorrendjének megállapításánál az 1886. XXI. t. cz. 26. §-a szerinti kedvezményben, nevezetesen adójuk kétszeres beszámításának kedvezményében óhajtának részesülni, hogy ebbeli jogosultságuk igazolása végett az igazoló választmány előtt a szeptember hó 24. és 25-ik napjaira kitűzött ülések tartama alatt szóval vagy írásban annál is inkább jelentkezzenek, mert a ki nem jelentkezett, vagy jogosultságát igazolni nem tudja, az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől ezen alkalomra elesik.

— **Az aradi sertésvész terjedése.** A sertések között fellépett veszedelmes járvány, ha kis mértékben is, de egyre terjed. — Jelenleg *37 udvarban* konstataáltak sertésvést.

— **A poeta kondás öngyilkossága.** *Szabó Imre* fiatal, 23 éves ember volt. Szegény legény, a ki szerette a betűt, írást, verset, mégis csak kondás lett belőle. Csobán *István* tanyáján szolgált *Elepen*, de nagyon kedvelték, mert szelid lelkű, jó fiu volt s aztán sok szép verset tudott. Ő maga is, üres órájában egy kis jegyzőkönyvbe írta a verseket:

Poétának születtem
Mégis kondás lettem
Ne busulj szép kedvesem
Igy is csak, — ugy is csak
Versben írom levelem.

Nem sokáig írta. A poeta kondás tegnap reggel, míg a juhászok a früstököt fogyasztották, bemélt az istállóba, kivette az egyik juhász revolvere-

rét s mellbe lötte magát. A lövésre persze összefutottak a tanyabeliek s csodálkozva látták, hogy a szelidlelkű, jó fiú, a „kőbő-kondás“ öngyilkossá lett. Elt még a legény, de hiába faggatták, nem mondta meg, hogy miért követte el az öngyilkossági kísérletet. Kocsira tették, behozták a kórházba a szegény fiút, akinek aggasztó az állapota, most ott ápolják. A zsebében megtalálták utolsó levelét, amely szóról-szóra a következő:

— Halálom oka senkit sem torhel. Saját magam akaratóból történt. Jobb érző szívnek a föld alatt, hol semmi méltánytalanság nincs. Kedves jó szüleim, kedves jó testvéreim, ne busuljatok, hiszen ismertétek bennem a Petőfi lelkét. En nem érdemlek különb halált. Isten veletek! A boldog feltámadás reményében! Halálom oka gazdámékat nem torheli, jól hántak velem.

— **III. Henrik király és udvara.** Abból az alkalomból, hogy Párisban nagyban készülnek annak az operának az előadására, amelynek III. Henrik francia király a hőse, nagy érdeklődéssel irnak ennek a királynak az életéről. III. Henrik király a legvadab élvezetekben és állszenteskedő ájtatoskodásban töltötte az idejét. Egész napokat eltöltött felesége öltözőjében felesége ékszerait másféle alakzatba kirakva. Bibelődött a koronázáshoz való előkészületekkel, etette kedvenc kis kutyáit, amelyeket istenített, vagy pedig rágalmazta udvara hölgyeit, főképp testvérét, Navarrai Margitot. Fivéré, az alenconi herceget addig-addig bosszantotta, mignem összeesküvést szított ellene. III. Henrik udvara a legkicsanpongóbb volt az addigi francia udvarok között. A nők szemérmetlenek voltak. Az erkölcsök minden finomsága, minden nemes udvariasság eltűnik. A legvaskosabb tónus uralkodott, a legnyersebb fogások, kifejezések voltak napirenden. Urak és hölgyek egyre szitkozódtek. A legerkölcstlenebb törtérikban és képekben tellett az udvari népségnek öröme. Csak azoknak a könyveknek voltak olvasói, amelyek ilyenekkel voltak tele. Szép ifjaknak ugyanaz a szerepük volt III. Henrik udvarában, mint a szép hölgyeknek. Henrik minden kegyeltje erőszakos halállal halt meg. Dagnast-ot a király szeme láttára ölik meg az ágyában. Amikor Maugiront, Szt Maigont és Caillust megölték, a király megcsókolta holttestüket, levágatta a hajukat és egy-egy fürtöt mindegyikből emlékül tett el. Caiusról sajátkezűleg vette le a fülbevalót. III. Henrik rendkívül bahonás volt, kegyeltjei kíséretében sorra látogatta a templomokat, részt vett bucsujáratokban és korbácsolta magát. Egyik kegyeltje emlékére a „Halotti szövetséget“ alapította. A Fehér Bünhódók Szövetségébe csak bizalmasabb udvari emberei juthattak. Ilyen uton-módon akart megvezekleni büneieit. Ezenközben birodalmát feldúlták a belső harcok, a pártok, a katolikusok (a liga) Guise herczegének és a protestánsok IV. Henrik vezetése alatt. Maga Henrik a liga fejének jelentette ki magát. De Guise herczeg erőszakkal tartotta meg a hatalmat, III. Henriket megvetették. A herczeg az új operában „Páris királya“. De Guise herczeg és a király csakhamar kibékültek. Hanem mikor a herczeg egyszer tanácsgyűlésre ment, a király magához hívatta, Utközben aztán banditák támadták meg s töreiktől pusztult el. 1589-ben halt meg ez a szerencsétlen király.

— **Bocsánatért esdeklő gyilkos.** A Bukarestben elkövetett politikai gyilkosság ügyében nagyban folyik a vizsgálat. Florescu vizsgálóbíró ma kihallgatta Mihaileanu meggyilkolt tanár özvegyét, aki arra kérte a bírót, hogy férjének gyilkosával ne szembesítsék. E kérést a bíró azonb n nem teljesítette és az özvegyet szembesítették a gyilkossal Dumitrovval. A gyilkos, mikor a gyászba öltözött zokogó asszonyt megpillantotta, mint ha megkövült volna, úgy állt meg. A bíró kérdésére, hogy mi a baja, nem tudott felelni. Végre megszólalt:

— Ösmerem ezt a zokogó asszonyt. Ez a meggyilkolt neje. Majd zokogni kezdett és a bíróhoz közeledve mondá: Bocsásson meg nekem. Aztán az asszony lábaihoz vetette magát és sirva kért tőle bocsánatot.

— **Nők az osztrák egyetemeken.** Az osztrák közoktatásügyi miniszternek holnap két rendelete fog megjelenni a Reichsgesetzblattban, a melyek arról szólnak, hogy a nőknek az orvosi és gyógyszerészeti fakultásokon való részvétel megengedettik, diplomát szerezhetnek és gyakorlatot is üzhetnek. Eddig úgy volt, hogy az osztrák nők tehettek érettségi vizsgálatot ausztriai középiskolákban, de az osztrák egyetemeken az orvosi és a gyógyszerészeti karra nem iratkozhattak be; kénytelenek voltak tehát külföldi egyetemre menni, ott szereztek oklevelet, amelyet Bécsben vizsga letétele után nosztrifikáltak s csak ezután gyakorolhattak orvosi prakszist, azonban gyógyszerárakban nem kaphattak alkalmazást. Az új rendelet alapján az ausztriai nők az osztrák egyetemeken is megszerezhetik az orvosi és gyógyszerészeti diplomát, orvosi gyakorlatot is folytathatnak, sőt ausztriai gyógyszerárakban alkalmazhatók is, ha erre esetről-esetre a közoktatásügyi minisztertől az engedelmet megkapják. A középiskolai tanulmányok kimutatására ugyanoly törvények kötelezik a nőket is, mint a férfiakat.

— **Betörés.** Szávics Lázár szabadhelyi lakos kárára, mint tudósítónk írja, folyó hó 14—15-re menő éjjel ismeretlen tettesek az ablakon át az utcai szobába hatolva mintegy 417 korona értékű ruhaneműt és 24 darab 1 koronást elloptak. A csendőri nyomozás eredménytelen, de valószínű, hogya tegnap átvonult cigányok követték el a betöréses lopást.

— **Egy amerikai leányról.** Csodálatosan hangzó történetet beszél el a Pogres Medical. Amerikában feltűnést kelt mostanában az orvosi körökben egy fiatal leány, aki a fehér és néger faj keveréke. Mindenekelőtt az különbözteti meg ezt a leányt a többi emberektől, hogy nincs érző organuma. Testének felülete nem érzi, ha hozzányulnak, vagy ha megérintik, sőt belső szervei is teljesen érzéketlenek. A vizsgálat alkalmával az orvosok izzó vassal érintették bőrét és éles szerszámokkal szurkálták, de a szerencsétlen leány nem érzett semmiféle fájdalmat. Allítólag még egy golyót is röpitettek reá, a golyó keresztülfurta karját; a leány kissé megrázkódott, de a legcsekélyebb fájdalmat nem érezte utána. Azonkívül csodálatos ellentálló képességet tanúsít mindenféle méreggel szemben, még a ciánkáli sem hatott reá és hiába oltották be a hagymáz, a kolera és a tüdővész baktériumával. Dr. Playfair, egy ismert amerikai időorvos kijelentette, hogy a leányt semmiféle betegség sem támadhatja meg és rendkívül magas kort érhet el, feltéve, hogy koponyája, vagy hátgerincze súlyosan meg nem sérül. A tapintási érzék hiánya az orvosok szerint nagyon ritka eset és javuló jellegű bizonyos idegbetegekknél, de sohasem állandó és egészséges embereknél sohasem fordul elő. A huszonhét éves leány, akiről fent szó van, Trinidad-szigetén született és testének abnormitása csakis az észszervek elkorcsosulásából magyarázható meg.

— **Az apa büne.** Király Ferencz füzéri erdőkerülő gondatlanságával szomorú eseményt idézett elő. Olében ülő három éves gyermekének oda adta töltött fegyverét játszani. A kicsi szájához rántotta a fegyvert, mely ebben a pillanatban elsült s a gyermek fejét szétlöcscsantotta.

— **Sün és vipera.** Gyakran megfigyelték már a viperának és sündisznónak a viaskodását, még pndig úgy a szabad természetben, mint pedig fogságban tartott állatok közt. Az ellenfelek jó ismerősök, s bizalmatlanul szemlégetik egymást. A sün minden pillanatban kész arra, hogy összegömbölyödjék, s szempillantásra sem veszi le ellenéről szemét. Végre mégis a vipera un rá a dologra, ott hagyja helyét s lassan el akar csuszni. A sün mindjárt észreveszi, hogy itt az alkalmas pilanat. Gyorsan rá veti magát a vipera hátára, fogai közé szoritja s azzal összegömbölyödik. De nem szoritja erősen össze a fogát, nehogy elcsipje ellensége farkát. A kigyó dühösen visszafordul s ráveti magát a tuskés gömbre, a mely harapja s fogaival tartja. Hánykolódik-vetődik, kétségbeesetten rángatózódik, hogy szabaduljon a süntől. Végre azonban a sok seb lebírja, s kiszenved. Mikor azután az utolsó vonaglások is megszűntek, a győztes megeszi áldozatát. A farkán kezdi, amelyet mindvégig

a fogaival tartott. De nagyon vigyáz arra, hogy a fejét meg ne egye, mert jól tudja, hogy a mérge a fejében van. Ugy tetszik, arról nincs tudomása, hogy ártalmatlan a kigyómérge, ha a gyomorba jut. A sündisznó rendszeren csigák, rovarok s földi gilisztákból él. De szokásos táplálékát megtoldja madártojással, gyümölcsössel, sőt a fészekből kiszedett madárfiókkal, s más effélével is. Épp ezért vadpusztítónak tartják s gyűlöletes a vadászoknak. Versaillesban, közel a Satory erdőhöz egy nagy, falkerített kertben egy pár sündisznót bocsájtottak szabadba két kis fiókájukkal együtt. Az érdekes család csakhamr megszokott. Szívesen vették a sündisznók a tejet is, a melyet egy edényben rendszer buvóhelyük közelében helyeztek el. A kertet, amely azelőtt csak úgy nyüzsgött a sokféle csiga-bigától, egészen megtisztították tőlük. Hanem aztán a salátát, az epret is pusztította a süncsalád, úgy, hogy el kellett ávolítani.

— **Pórujárta betörő.** Mulatságos történetet írnak *Battonyáról*. Egy betörőről szól, aki ugyan csak felsült a „jövendelő“ mesterségével. Virradóra észrevették, hogy az odaváló izraelita templom kapuját felfeszítették, valaki éjszakának idején ottjárt és kitűnő zsákmányt remélt. Milyen nagy lehetett azonban a betörő meglepetése, mikor mindössze vagy harmincz fillér készpénzt talált csak, egyebet semmit. Boszusan távozhatott, mert boszuságában még a feszítővasat is ott felejtette. A hatalmas vadarab értéke legalább három-négy korona és így az üzlete ez egyszer éppen nem volt jövendelő.

— **Szütsiparunk Párisban.** Katzer József hírneves szücsmester által kiállított divat- szücs- és szakmunkák csinos és izléses kivitelük miatt Párisban is általános feltűnést keltettek; úgy, hogy azokért az összes magyar kiállítás közül e szakmából egyedül Katzer kapta az ezüst érmet, aki ezenkívül szép magyar vadbőrkiállításáért a vadászati csoportban még egy második ezüst érmet is nyert. Eredeti magyar himzésű szücsmunkáért pedig *Mazán József* Miskolcra nyerte el az ezüst érmet.

— **Az új női-divat.** A t. hölgyközönség figyelmébe. Gyors léptekkel közeledünk az *ősszi divat* felé. Nem csuda, ha a szép nem közül egyik is, másik is kíváncsi és szeretne a jövőbe pillantani, hogy a szeszélyes divat-istennő mit rejt a jövő számára. Mit fognak viselni? Mely színeket, mely szövöket? Milyen szabás lesz divatos? E fontos kérdésekben, melyek a bájos fejecskeknek oly sok fejtörést okoznak, szívesen szolgál tanácsos *Kell Ignác női szabó*, ki a legfrissebb bécsi, párisi és angol divatlapok után igen apart szabásban az új modellű tailleur-kostumok, mindenféle elegáns női ruhák és fess kabátocskák készítését jutányosan elvállalja. Műterméből kikerülő minden ruha csin, izlés és elegancia tekintetében a fővárosi és bécsi munkával vetekszik. Műterme Atzél Péter utca 2. szám alatt van, a színház főbejáratával szemben.

— **Egy női arany-óra,** mig tulajdonosa a Baross-parkból hazament, elveszett. A megtaláló illó jutalomban részesül. Czím a kiadóhivatalban.

— **Elcserélt felöltő.** A Kass-vendéglőben pnteken délután hat óra tájban tévedésből egy drapp ősszi felöltőt cseréltek ki. A felöltő visszacserelehető Arpad-tér 5 szám. II. emeleten a déli órákban.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Naponta egy kis megtakarítás** rövid idő alatt szép összegre növekszik, a mely minden háztartásnál figyelemre érdemes. Ilyen megtakarítást elérhetünk, ha a családok százezreiben kipróbált és kitűnően bevált kávékeveréket: babkávét félig Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávét használunk. Ezáltal a kávéital szép, étvágygerjesztő színt kap és különös jó ízt nyer; egyuttal pedig az egészségre is üdvössé válik. Mindenütt, a hol ez a kávékeverék bevezettetett, a legjobbnak bevált és így készített kávé is mindinkább előszeretettel élveztetik. Csak ne használjunk mást, mint a Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávét, a mely egyedül

babkává izzel bir. Ez mindenütt kapható, nyitva soha sem lesz árusítva, s a valódi csak az, a melyet az ismert Kathreiner-csonagokban adnak.

—x— **Ad notam!** Régi jó szokás még otthon, mielőtt felrándulnánk a fővárosba, összejegyezgetni: hová megyünk, mi mindent nézünk meg a csodaszép Budapestben? Ezen jegyzékbe ne felejtjük el ezt a szót: „Gambrinus sörcsarnok” első helyre írni; — így hívják ugyanis Magyarország legnagyobb sörcsarnokát az Erzsébet-körut és Wesselényi-utca sarkán, a hol minden este katonazene játszik. Ott mérik a világhírű Szent-István-sört, amely a párisi vilákiállításán a legnagyobb díjjal a Grand-Prixvel lett kitüntetve: ugyanezen sör nyerte el az 1896 évi Millenniumi kiállításon a legnagyobb díjat, a Diszoklevelet. Rómában lenni és a pápát nem látni, az még csak megjárja, de Budapestről hazatérni anélkül, hogy a „Gambrinus”-ban megfordultunk volna, no ez igazán nem járja.

—x— **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztettek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály” Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

—x— **Mihetetlen!** Pedig az elismerő levelek ezrei bizonyítják, hogy a Feller-féle Elsa-Fluid minden, de még oly betegségeknek is, melyeket más gyógyszer nem gyógyít meg, bámulatos eredménnyel használható. Különösen lázt, köszvényet, reumát, mell, fő-fog-fájást, szurást, vérszegénységet, görcsöt, gyomorbajt, szembajt stb. gyógyít biztosan és gyorsan, 12 üveg ára 5 korona bérmentve. Egyedüli készítője Feller V. Jenő gyógyszerész Stübica 135. szám. (Zágráb megye). Egy családnál se hiányozzék e kitűnő, az egészségügyi hatóság által megvizsgált és jóváhagyott szer, melyet a ki egyszer hozat, sokoldalú hatása miatt állandóan használ. „Vak voltam már, csak a Feller-féle Elsa-Fluid mentette meg szemvilágát” írta Szücs Péter Budapest, Felsőrakpart 9.

—x— **Orvosi szaktekintélyek** véleménye szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú cég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. pneumatikus sérvkötők, orthopaediai járó és nyújtó gépek, műlábak, műkezek, egyenestartók (ferdenövésűeknek), háskötők a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtökéletesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánlhatjuk e kitűnő speciálistát az érdeklődőknek.

—x— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 8 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam (tanbizottság: eddei Draugentz János ny. m. kir. honvédeztárs és Mayer Adolf ny. cs. és kir. őrnagy), melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészítésükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczen.

A tisztességtelen versenyről szóló törvénytervezet kritikája.

— Néhány szakvélemény —

Budapest, szeptember 15.

A kereskedelmi miniszter külön törvényvel akarja kiirtani a tisztességtelen versenyt a magyar kereskedelem és ipar köréből. Az erre vonatkozó előadói tervezet már elkészült és már alapos megvitatás tárgyát képezi az illetékes kereskedelmi és ipari körökben. A vélemények a tervbe vett újításról homlok-egyenest ellenkeznek egymással. A kereskedők nagyrésze a törvényt „reakzionáriusnak és a magyar kereskedelemre a legnagyobb mértékben károsnak találja. A kereskedők más csoportja viszont a törvénytől a kereskedelmi tisztesség emelését várja. Az iparosok túlnyomó része a törvény mellett foglal állást, azon indokolással, hogy a magyar iparnak nincs oka félni az igazságtól, a provenienczia helyes megjelölésétől.

A „Honti Ipar” szerkesztőjének alkalma

volt a kereskedelem és ipar néhány hivatott képviselőjének véleményét kikérni a reformról. Alább közöljük e competens véleményeket, melyek egymástól teljesen elágaznak, de melyek ép azért az érdekes kérdést minden oldalról megvilágítják és megmutatják, hogy mily szakadást idézett elő e javaslat a kereskedelem és ipar előkelő munkásai közt. Ime a vélemények:

Hüttl Tivadar, a budapesti kereskedelmi és iparkamara alelnöke, azt vallja, hogy erre a törvényre semmi szükség nincs. Hiszen az egész kereskedelmi versenynek és a kereskedelmi megélhetésnek alapja, hogy az egyik kereskedő a maga áruját jobbnak és olcsóbbnak hirdesse, mint a milyen a másiké. Ez nem tisztességtelen verseny, hanem a természet-szerű kereskedelmi verseny, a mely nélkül a kereskedelmet elképzelni sem lehet. Csak nem akarják a törvénnyel a versenyt általában kiküszöbölni a magyar kereskedelemről?

Sándor Pál nagykereskedő, az Országos kereskedelmi és iparcarnok másodalelnöke, a javaslatot a kereskedelem érdekeire a legnagyobb mértékben veszélyesnek és a liberális-mus elvére sértőnek találja. Ha e javaslat törvénynyé válik, akkor a kereskedelem, még pedig a tisztességes kereskedelem is egészen ki lesz szolgáltatva a hatóság önkényének, a kik a rendelkezéseket esetleg politikai célokra használhatják ki. A magyar kereskedelemnek szabad levegő kell, hogy fejlődhessek; védelmére teljesen elegendő a büntető törvény, melynek rendelkezéseit a visszaélők ellen gyakrabban lehetne alkalmazni. Egész határozottsággal kijelenti, hogy úgy ő, mint a csarnok, minden lehető el fog követni, hogy a reakzionárius szellemű javaslatból törvény ne váljék.

Kuncz Ferencz, a magyar kereskedelmi csarnok alelnöke, alaposan megokolt véleményét a következőkben precizirozza. Magyarország törvényára ismét gazdagodni ígérkezik, a mennyiben feltehető, hogy az „előadói tervezet”, a mely a „tisztességtelen verseny elleni törvényjavaslatról” szól, a képviselőház legközelebbi sessiója alatt törvényé is válik. Szomorú, hogy a tapasztalat azt bizonyította, hogy a létező törvények nem védik eléggé a fogyasztó közönséget némely kereskedő elfajult kapzsisága ellen és csak elismerésre méltó a kereskedelmi miniszter törekvése, ki ezen, a magyar kereskedelemre nézve dehonesztáló állapotot segíteni óhajt. A tisztességes kereskedővel szemben a közönségnek ezen új törvényre szüksége nem volt. Vajon mennyire fog védekezhetni e törvény alapján a jövőben a nem tisztességes kereskedelem ellen, azt majd a későbbi tapasztalatok mutatják meg.

Dr. Schreyer Jakab, a magyar kereskedelmi csarnok titkára, most is ragaszkodik ahhoz a véleményhez, melynek a csarnok már kifejezést adott, hogy t. i. a törvény csak üdvös hatásu lehet. A kereskedői tisztesség védelmére külön törvény szükséges. Sokan a törvény azon paragrafusától félnék, mely megtiltja a magyar kereskedőnek és iparosnak, hogy a magyar gyártmányt külföldi vignetta alatt hozza forgalomba. Félnék pedig azért, mert azt állítják, hogy a magyar fogyasztó közönség egy részére a magyar gyártmányt csak idegen elnevezés alatt lehet rásózni. Hát feltéve, hogy a magyar közönség egy kis részében meg is van az a hazafiatlan ellenszenv a magyar gyártmány iránt, úgy annál inkább kell a törvényhozásnak ezen averzio ellen fellépni a tisztességes forgalom érdekében. Azonkívül véget kell vetni azon visszaélésnek is, hogy a tisztességtelen verseny selejtes külföldi iparczik-

keket deklarál magyar származásuaknak, a mivel a magyar ipar hirnevét rontja. A törvényre szükség van, hogy a közönség tudja, mit kap a pénzéért, hogy az üzleti titok, a kereskedő és iparos legfeltebb kincse, kellőképen megóvassék s hogy a kereskedő és iparos hirneve hathatósabb védelemben részesüljön, mint a melyet a büntetőtörvény nyújt. Nem helyeselhetjük azonban, hogy a tervezet szerint a törvény alapján való ítélkezés az iparhatóságokra bizatik. Olyan forum kezébe kellene letenni a bíraskodást, a mely a kereskedelmi elem bevonásával mondana ítéletet.

Thék Endre nagyiparos, anélkül, hogy a törvénytervezet részletei felett kritikát akarna gyakorolni, általánosságban annyit mondhat, hogy a kontemplált törvény számtalan visszaélésnek van hivatva gátat vetni. Itt az ideje, hogy a magyar fogyasztó közönség tudja, hogy pénzéért mit kap és hogy véget érjenek azok a csalafintaságok, miket a honi ipar cégére alatt elkövetnek. A magyar ipar nem fél az igazságtól és nivója csak emelkedhetik az ilyen megtisztító intézkedések által.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A székely-asztaltársaság** holnap, vasárnap délután 4 órakor értekezletet tart a **Striberny-féle** kávéházban, melyre a tagokat a teljes számban való megjelenésre kéri fel az elnökség.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Cecil Rhodes temetője.** Cecil Rhodesról érdekes dolgot irnak az angol lapok. Cecil Rhodes másfél évvel ezelőtt Kimberleyben temetőt építtetett. Gyönyörű fasorok és disznó-vények ékesítették. A temetőt olyan pompás ráccsal kerítette be, a mely fejedelmi kastélynak is díszére válnék. Miután a temető elkészült, Cecil Rhodes hosszabb időre elutazott s azt hitte, hogy mire visszatér, a temető már népes lesz. De nem így történt. Mikor ugyanis visszatért Kimberleybe, bámulva látta, hogy temetőjében egyetlenegy sirhant sincs. Dühösen fordult üzletvezetőjéhez felvilágosításért. Ez ötölt-hatóit, végre megmondta, hogy olyasmit hallott rebesgetni, mintha az asszonyoknak nagyon is messze és magányos volna a temető és ezért férjeiket és gyermekeiket nem akarják odatemetetni s ők maguk is kevésbé elhagyatott sirt kívánnak.

— No majd teszek róla! — mondta Cecil Rhodes. — Annak, a ki hozzátartozóját először temetteti ide, száz font sterlinget kínálunk, ez talán segíteni fog a dolgon.

De eleinte ez sem használt. Végre egy szegény özvegyasszony jelentkezett, hogy férjét Rhodes temetőjében temessék el. A halottat pompával vitték utolsó útjára és Rhodes remek márványsirkövet állíttatott a sirra. Hosszu ideig ez volt az egyetlen sir az egész temetőben. Az arra járók csodálattal néztek be a temető pompás ráccsátán keresztül és gyönyörködtek a virágokkal pazarul ékesített sirban, de fejcsóválva mondogatták, mégis csak rossz lehet így magányosan eltemetve lenni. Cecil Rhodes ropant bosszankodott a dolgon és mindig nagyobb és nagyobb díjat ajánlott minden egyes sirra. Ez végre is használt. A hatalmas összegek sokakat rábirtak, hogy Rhodes temetőjében keressenek nyughelyet. A temető ma már annyira zsufolva van, hogy ki kell bővíteni.

Nem lehet.

— Az én feleségem beszél, beszél, örökösen beszél!

— Az nem lehet! Kell, hogy néha másokat is meghallgasson, különben nem szeretné őt annyira a nőm.

Egy jövőbeli király kalandja. Tragikomikus esetről beszélnek most Angliában, amelynek hőse egy szép kis arisztokrata missz és az angol trón egyik örököse. A hat éves yorki herceg néhány nap előtt a sutherlandi hercegnő leánykaival játszott a Stafford-palota kertjében. Nagy volt a hőség, és Bricka kis-

asszony, a kis királyi fenség nevelőnője, egy arnyas fa tövében szórakoztatta a hercegnőt. Ekkor a kis herceg, akit a természet nagyon élénk fantáziával áldott meg, hirtelen „transzválí háború-játékot rendezett. Ő maga lord Roberts szerepére vállalkozott és mint játékrendező, kis barátnőit egyikét nevezte ki Krüger elnöknek. Ezt azonban a kicsiny hölgy élénken ellenezte; méltó felháborodásában pedig, meglepedve az udvar illeméről, leírhatatlan mozdulattal adott választ a kis fenségnek. A jelenet igen élénk kifejlődést nyert. Lord Roberts, azaz a kis yorki herceg, szempillantás alatt átkarolta az ifjú ladyt... A következő másodperczben mind a ketten a pázsiton heverték. Hanem a fordulat csak ezután következett. Az ifjú hölgy méltatlan helyzetének hatása alatt, hirtelen vállon ragadta a hat éves herceget és — az angol trón jövendő ura a szökőket medenczéjébe pottyant. Az arnyas lomb alatt kétségbeesett kiáltás hallatszott és Bricka kisasszony, a nevelő, valamint a sutherlandi hercegnő rémülettel rohantak elő a kis herceg megmentésére, akit kiemelték a váratlan fürdőből és sietve beszállították a palotába. Csakhamar előkerült az udvari orvos, a ki fontos szerepének tudatában, legnagyobb komolysággal sietett a mentés munkájára. Masszázs, melegített ágy és minden szükséges azonnal készen volt. — Szerencsére azonban a felségsértésnek komolyabb következményei nem lettek.

□ A makacsság netovábbja.

— Smith a legmakacsabb ember, kit valaha láttam — jegyzi meg az ügyvéd.
— Es ugyan miért? — kérdi barátja.
— Vonakodik a tanácsot elfogadni. — még akkor is, mikor megfizetett érte!

□ **Surprises parties.** Kedves és egyszersmind kellemetlen divatot hoztak be a párisi előkelő világban. Eddig az volt a szokás, hogy amikor egy nagyvilági hölgy estélyt, ebédet, vagy falusi ünnepet rendezett, már két-három héttel előbb meghívta a vendégeket. Most a párisiak nem akarnak többé a meghívások rabjai lenni, hanem önönmagukat váratlanul és kéretlenül hivatják meg. A módja a dolognak a következő. A hölgyek és urak egy nagyobb köre a legnagyobb titokban megállapodik, hogy meghatározott napon ennek, vagy annak a nagyvilági hölgynek a házában találkoznak, a nélkül, hogy az illető a tömeges látogatásról előre értesitenék. Akár tetszik azután az áldozatnak, akár nem, sebtiben terítettnie kell, ételeket kell az asztalra hordatnia és gondoskodnia kell muzsikáról is. Ennek az új fajta mulatáságnak Surprises parties a neve. A meglepetést az illetők rendszerint jókedvűen fogadják, az áldozat maga is képet vág a tréfához. Ez az ujtás a múlt tavasszal a nyaratokban, a főuri kastélyokban kezdődött, most pedig Párisban is terjed. Néhány nappal ezelőtt egy nagyobb társaság a Bretagneban a következő kis tréfát rendezte: Pierrotoknak és pierretteknek öltözött urak és hölgyek egy holdvilágos éjjel odavonultak egy grófné kastélya elé, hogy „meglepijk“. Amint azonban a fehér hölgyek és urak odaértek, a kastély kapujában fáklyavilág és harsogó zene fogadta őket. A grófné ugyanis értesült a készülők meglepetéséről és nagy sebtiben gondoskodott vacsoráról és muzsikáról.

NAPIREND.

Szeptember 16. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Kornél — Protestáns naptár: Kornél. — Görög-keleti naptár (szeptember 3.): Antim. — A nap két 5 óra 23 perc, nyugszik 5 óra 53 perc. — A hold két 10 óra 55 perc, nyugszik 1 óra 43 perc.

Szeptember 17. Hétfő. Róm. kath. naptár: Lambert. — Protestáns naptár: Lambert. — Görög-keleti naptár (szeptember 4.): Babilasz. — A nap két 5 óra 25 perc, nyugszik 5 óra 51 perc. — A hold két 11 óra 59 perc, nyugszik 2 óra 28 perc.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 771.3 milliméter, délután 2 órakor 769.5 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $9^{\circ} + 11.8$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 21.1$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 5, délután 2 órakor EN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirat szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, keleten, északon csapadék. Szabadságharcol emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8

órától délután 8 óráig. Bolépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Szeptember 16. A „Zsrand“ kerékpáros-egyesület versenye (Brád-vagyhalmágyi országúton); táncmulatsága (Hungária-vendéglő). — A világosi önégegyző-egyesület mint szövetség közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi szabómunkások szakegyületének táncszal egybekötött szüreti ünnepélye (Központi szálló.)

Szeptember 23. Az aradi polgári önégegyző-egyesület mint szövetség közgyűlése délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órakor. — Kúvin hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Hangverseny-nyel egybekötött táncvigalom.

Használt iskola-könyveknél a bekötést ingyen adom.

Használt iskola-könyvek minden iskola-részére erős kemény kötésben

és tiszta, kifogástalan állapotban]

és tiszta, kifogástalan állapotban]

és tiszta, kifogástalan állapotban]

félárban kaphatók

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedésben

ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átvesszek.

A közelgő izraelita ünnepek alkalmára ajánlom dus választékú raktáramat a legkülönbözőbb

HÉBER IMAKÖNYVEK, MACHZOROK

és egyéb fajtájú imádságos könyvekben, melyeket jutányosan árusítok.

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ.

2596

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. K. Arad. Panaszát nem tehetjük közzé. Méltatlan támadás volna, s ilyenek lapunkban nem adhatunk helyet.

T. V. Temesvár. A zarándoklat Velenczébe a hó végével indul. Városunk küldöttségileg részt vesz; a részleteket a városi közgyűlésről irt tudósításunkban megtalálja. Szent Gellért születési ideje 977—982 közti időre esik. Ot évig tanult az Isola di san Giorgio maggiore benedekrendű kolostorban. Atyja Gellért, valamikor részt is vett ebben a népes zarándoklatban, melyet a veleuczeiek Jeruzsálembe rendeztek; az arabok azonban levágták, mire fia, György az ő, Gellért nevét vette föl. István király rábizta fiának, Imre hercegnék neveltetését. Szűz-Mária magyarországi tiszteletének ő az első és leghatásosabb terjesztője. 1056. szeptember 24-én a pogány tömeg őt elfogta, kétkerekű taligán a Kelen-hegyre vonta s onnan a mélységbe iökte. Vértanúságának helyét utóbb Szent-Gellért hegyének neveztek.

Borossebes. Csak nem kívánja tőlünk, hogy leközzöljük a beküldött négyfelvonásos szindarabját.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Birtokcsere.** Bogoss Endréné Meszner Valéria eladja az aradi 40 sz. tjkvben felvett Leininger Károly-utcza 4 sz. házat 12000 koronáért Schellenberg Béla és neje. — Beck Gyula és neje eladja az aradi 4288. sz. tjkvben felvett alsómolnár-utcza 18 sz. házat, 4800 koronáért Einwág János és neje. — Mezei Györgyné Geltz Jozefa eladja az aradi 2483 sz. tjkvben felvett Vágóhid-utcza 2 sz. házat 5650 koronáért Kureczko Ferencnek. — Pichler János és Persa Péter eladják az aradi 397 sz. tjkvben felvett Rózsa-utcza 9 sz. a. fekvő 110 □ öf. üres telket 480 koronáért Veszsa Konstantin és neje. — Paju Mária el-

adja az aradi 1976 sz. tjkvben felvett Legelő-sor 6 sz. házat 600 koronáért Pakurár Illés és neje. — Bárdos Erzsébet eladja az aradi 528. sz. tjkvben felvett Török Ignác-utcza 4 sz. házat 1400 koronáért özv. Kallai Mihály-nának. — Pavlovics Szima eladja az aradi 1390 sz. tjkvben foglalt Aranykéz-utcza 23. házat 1800 koronáért Popovics Dénes és neje.

— **Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1900. aug. 16-tól 31-ig.** Személyszállítás 1900. aug. 16-tól 31-ig 26222 személy, bevétel 4934 korona 80 fillér, 1899. aug. 16-tól 31-ig 27699 személy, bevétel 5281 korona 50 fillér, 1900. jan. 1-től aug. 31-ig 336807 személy, bevétel 64850 korona 20 fillér, 1899. jan. 1-től aug. 31-ig 344506 személy, bevétel 66085 korona 60 fillér. Teherszállítás 1900. aug. 16-tól 31-ig 1940010 klg., bevétel 2021 korona — fillér, 1899. aug. 16-tól 31-ig 1613630 klg., bevétel 1514 korona 70 fillér, 1900. január 1-től aug. 31-ig 17220520 kilogramm, bevétel 18714 korona 60 fillér, 1899. január 1-től aug. 31-ig 22729520 klg., bevétel 22794 kor. 68 fillér.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 15.

Déltőzsde. A buzakinlát sürgető, vételkedv győnge Lanya irányzat mellett 28.000 métermáza került forgalomba, 2 $\frac{1}{2}$ —5 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonaművek közül rozs változatlan, árpa elhanyagolt. Mal-mok tartozkedők. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.45—7.46
Buza 1901. áprilisra	7.90—7.91
Rozs októberre	6.95—6.96
Rozs 1901. áprilisra	7.33—7.34
Zab októberre	5.20—5.22
Zab 1901. áprilisra	5.51—5.52
Tengeri szeptemberre	6.40—6.45
Tengeri októberre	6.40—6.45
Tengeri 1901. májusra	4.95—4.96
Repce szeptemberre	—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.46—7.47
Buza 1901. áprilisra	7.90—7.91
Rozs októberre	6.95—6.96
Rozs 1901. áprilisra	7.33—7.34
Zab októberre	5.18—5.20
Zab 1901. áprilisra	5.51—5.52
Tengeri szeptemberre	6.40—6.45
Tengeri októberre	6.40—6.45
Tengeri 1901. májusra	4.95—4.96
Repce szeptemberre	—

Zárul 4 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	663.75
Magyar hitelrészvény	677.—
Leszámitolóbank részvény	447.—
Rima-Murányi vasmű részvény	5.9.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	668.25
Közúti vasút	604.50
Városi villamos vasút részvény	290.—

S z e s z ű z i e t

— Szeptember 15. —

Mai jegyzéseink: Készárt nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{2}$, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 15. —

Magyar elsőrendű: Óreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Óreg közep páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 97—98 fillérig. Fiatal közep páronként 251—320 kilogramm sulyban 95—96 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 96—98 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közep páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közep páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 95—96 fillérig. Közep páronként 240—280 kilogramm sulyban 94—95 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 93—94 fillérig.

Sertésélszám. Szeptember 12-én volt készlet 39987 darab, szeptember 13-án fölhajtott 324 darab, szeptember 13-án elszállított 728 darab, szeptember 14-én maradt készletben 39583 darab. Uzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. szeptember 15.

Magyar aranyjárdék $4\frac{1}{2}\%$	96.10
Magyar koronajárdék $4\frac{1}{2}\%$	90.70
Magyar arany $4\frac{1}{2}\%$	100.—
Magyar ezüst $4\frac{1}{2}\%$	99.60
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	90.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	162.75
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.50
Osztrák papírjárdék	97.35
Osztrák járdék ezüst	97.20
Osztrák járdék arany	97.15
Koronajárdék	97.40
1860-iki államsorsjegyek	132.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1705.—
Magyar hitelbank részvény	677.50
Osztrák hitelintézet részvény	664.—
Osztrák-magyar államvasút	669.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.32
Német birodalmi márka	118.30
London	252.15
Páris	96.30

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 15. —

Fehér Kereszt szálloda. Morgenstern József kereskedő Lugos. — Stolar Alajos ügyvéd Budapest. — Kremer Gyula utazó Budapest. — Damelescu János mérnök Bukarest. — Hert János utazó Bécs. — Malinti József tszéki bíró Pancsova. — Schnitzer Simon utazó Bécs. — Grünwald Jenő utazó Budapest. — Schwartz Simon utazó Bécs. — Kranz József utazó Remscheid. — Molnár Géza utazó Budapest. — Blumenthal Rezső utazó Bécs. — Sutelci Henrik utazó Prága. — Braun Ottó utazó Linz. — Buch Adolf utazó Bécs. — Bendi Arnold utazó Budapest. — Stern Zsigmond utazó Bécs. — Fischer József utazó Budapest. — Klein Bernát utazó Brünn. — Schwarz Herman utazó Budapest. — Greibnitz Mihály utazó Olmütz. — Schreiber Vilmos utazó Budapest.

Vass Szálloda. Goldis N. és neje tanár Brassó. — Heves József mérnök Mezőhegyes. — Halász I utazó Budapest. — Suchy Vilmos utazó Bécs. — Nacht Viktor erdőkezelő Zimbró. — Kohn Mór utazó Bécs. — Feitler Márk utazó Budapest. — Weis Ignác tisztviselő Budapest. — Kolb Lajos gyári képviselő Pozsony. — Hay N. utazó Budapest. — Neuman Róbert igazgató Körösbánya. — Petrucz Jusztin joghallgató Seprős. — Neuman Ede igazgató Körösbánya. — Pechány Adolf hirlapíró Budapest. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Reichenfeld Adolf utazó Budapest. — Eble I. kiadó Budapest. — Sedlacek József utazó Bécs. — Klein Mór utazó Bécs. — Schwartz Adolf utazó Budapest. — Halász I. utazó és neje Budapest.

Központi Szálloda. — May Ferenc és neje kereskedő Szeged. — Blank Albin százados Prága. — Vericz József kereskedő Budapest. — Szemcs Mór titkár Budapest. — Kacsirden János jegyző Nagylak. — Nánai József utazó Bécs. — Freund Jakab utazó Prága. — Weisz Jakab utazó Prága. — Friedman József utazó Bécs. — Deutsch József utazó Bécs. — Braun Sándor utazó Budapest.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm.v. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnák este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 8.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.05	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

C S A R N O K.

Elza férjhez megy.

Írta: Bródy Sándor.

(Vége.)

Elaludtak. Elza jó későn ébredt föl, kilencz óra felé. Valami lármára ébredt, anyja veszedett az előszobában a rendes fűszer-szállító jukkal, a kiskereskedővel. Ugyancsak szidta:

— Maguk összejárásznak a cselédekkel, maguk tolvajok, csalók, csirgászok. Egy hónap alatt nyolczvan forint ára fűszer. En megfogom maguknak mutatni, én egyszer be fogom magukat zárni az urammal. Friczi Frigyes gyere csak!

— Mindjárt, öltözködöm!

Elza is sietve öltözködött, mert érezte, hogy itt valami nagy vihar lesz. Tivadarka már benn volt az anyja mellett, fogta a szoknyáját, daczára annak, hogy früstök előtt két pofont kapott a szenvedélyes asszony ma különösen szenvedélyes hangulattal kelt föl. Egyszerűen neki rohant a kiskereskedőnek és a számlát az összevisszafagyott képébe lengette!

— Ez számla? Ez csalás. Kriminális elé állítom magát. Takarodjék, hol egy vizes seprő?

A szobalány kezéből kiragadta a partvist, de még csak fogta. A kiskereskedő az ajtó felé hátrált. A szomszéd cselédek, — akik éppen poroltak a gangon — az ablak elé és az ajtóhoz szállingóztak és várták, mit fognak még hallani.

— Tizenöt üveg konyak egy hónap alatt — kiáltá az uriaszony.

A kereskedő halotthalványan — csak megfagyott orra piroslott elő rémesen — már a nyitott ajtóban állott és a konyakvadra, bár remegő ajkkal, de visszavágta:

— Mit tehetek én arról, ha a fiatal nagyságos ur annyira szereti a konyakot.

Elza berohant és egy kefért dobva a kereskedő felé kiáltá:

— Takarodjék, szemtelen!

Tivadar sirt, ordított, kikéredzkedett, de nem mozdult anyja mellől, aki a haja alatt is elvörösödvé, közel az ájuláshoz, tehetetlenül nézte, hogy menekül el a kereskedő, mint mosolyognak a cselédei, amíg teszik magukat, hogy vikszoznak és mint rebbennek szét vihogva a szomszéd cselédek. A hangja elállott, csak ajkának mozdulata mondá:

— Frigyes, Frigyes!

Az ott volt, hallotta mit mondott a boltos és a kezét hátrátéve, föl és alájárva a szobában, szolt;

— Ennek az embernek igaza van, ez az ember nem mondott mást, csak igazat. Én nekem a szemembe nevetnek a kávéházban. És nem merem megkérdezni, hogy miért, úgy is tudom. Nekem nem ad egy tisztességes ember egy nagy ügyet. Mért adnának, hogy merjenek adni? Tizenöt üveg konyak egy hónapban, mert a fiatal nagyságos ur szereti a konyakot. Ezek az emberek nem csálnak, ők könyvbe írják és egy kereskedőnek a könyve szent, le van bélyegezve. Annak hisznek, a bíróság is. És mit hisznek róla a bíróságoknál? Bizonyosan tudják, hogy az én háztartásom milyen boldog! Kapok én egy csödot! Miért adnának nekem. Az én feleségem selyem alszoknyával söpri végig a Váci-utcát, az én feleségem...

Az ügyvéd haragja köhögésbe fult. Azt az alkalmat elza felhasználta arra, hogy Tivadar-kát kidobja a konyhába, ne hallja a veszedést. Aztán bezárta az ajtókat és odament anyjához, aki félajultan, öntudatlan maga elé bámulva ült a diványon.

— Mama — mondá résztvevően — a fejed fáj, hozassak antipirint, kell vizes ruha?

Nem kapott feleletet. Az asszony merev nézése ijedten tapadt az urára, aki elfojtott hangon folytatá:

— Engem nem nézel, jó. De a lányod kellene nézni. Mer ő hozzá egy tisztességes fiatal ember közeledni? Egyáltalán mer idejönni valaki azon az emberen kívül? Hát merek én magam is bejönni a ti szobátokba? Te kártyázol vele, te zongorázol vele, te elmegy vele, te nem főzetsz, te nem mosatsz, te csak magadnak udvaroltatsz! Meg van már az Elza staffirungja, nincs? Vettem neki rumburgit — hoztam neki a fürdőből csipkét — magadnak

csináltattál belőle inget, csipkét rá. Az kell neked, csipkés ing, mért nem fekete selyem mindjárt, egy huszonegy éves asszonynak, egy negyven éves nőnek!

A negyven éves asszony erős vállalai összerándultak, ébredt. Már forrott benne a viszonzválasz, már készült arra, hogy elborítsa vele e ritkaszakállu kis emberkét, kinek a hegyes fülei remegtek a szenvedélytől, a dühtől. De Elza anyja ajkára tette a kezét és ő szolt helyette:

— Még csak az kellett, hogy így beszéljen a mamához. Az az ember nekem udvarol, ha tudni akarja, belém szerelmes! — mondá a hazugág felismerhető hangján, de oly határozottan, hogy a férfinak és a nőnek egyaránt imponált. Csodálkozva néztek reá, apja elhallgatott és zavartan nézett szét maga körül. Szeretett volna innen hirtelen elpárologni és egy más alkalommal folytatni a leszámolást. Szerencséjére sürgősen hívták, egy alperes, kinek már árverezték a holmiját, lelkesedve hozott egy nagyobb részletet, nagyobb biztonság kedvéért a pénzt — egy csomó bankót — a kezében hozta és bemutatta az ablakon keresztül.

— Most el kell mennem — mondá családjához fordulva az ügyvéd — de délben tárgyalni fogunk ezekről a dolgokról.

Anya és leány egyedül maradtak. Egy pár perczig némán sóhajtoztak, majd az egyik — az asszony — visszament a hálószobába, lefeküdt az ágyba, Elza meg az ablak mellé ült, hogy kézimunkát csináljon, egy idő óta ez volt a mániája. Elakart butulni ebben a munkában.

Dél felé, — mint rendszeren — megjött az a kitartó fiatal ember, röviden a fiatal nagyságos ur, anyjának az udvarlója, aki iránt ő maga is gyűlöletteljesen — érdeklődött. Tizenhétéves korában két hónapig szerelmes is volt bele, még pedig oly hevesen, hogy ezt a férfi is észrevette, titokban, többször, a száján meg is csókolta. De aztán jött a nyár, elmentek a Balatonra, a hűvös víz igen megerősítette a leányt és egészségesé tette a szívét is. De a mélyén mindig maradt valami betegség e nem öregedő fiatal ember iránt. Annyi érzés, hogy mindig rosszul, sőt megvetően bánt vele. Most sem nyujtotta neki a kezét, rá sem nézett, úgy szoltott hozzá:

— A mama fekszik, — beteg, most menjen el!

— Hátha én éppen azért jöttem, hogy magát lássam, magával beszéljek?

Elza erre nem felelt. — Kevés vártatva mondá:

— Mit gondol, nem volna jobb, ha maga egyáltalán nem járna ide hozzánk? A papát nagyon izgatja, idegessé teszi, a papa magát nem szereti.

— Tehát maga kidob! — mondá a férfi, félíg sértődötten, félíg enyelegve.

— Én nem, — felelte a leány — én nekem ehez nincs jogom. Én miattam akár egész nap itt lehet.

— Hát maga mégis szenvedhet egy kicsinyt?

— En? No ugyan nem! Különben egy pár órája mondtam éppen, hogy maga udvarol nekem, nekem udvarol. Ezt vegye tudomásul, most pedig menjen.

Elza föllállott, hogy kikísérje, a férfi megfogta a kezét:

— És ha csakugyan udvarolnék, ha komolyan? Tudna engem maga szeretni még egyszer, úgy, mint kis lány korában, emlékszik-e még?

— Nem tudnám! — mondá a leány elborulva. Majd egyszerre fölélénkült, nekividámodott, a szemei csillogtak, a száját pirosra harapta és így mondá:

— Hanem feleségül elmennék magához!

— Miért?

— Hogy megtanítsam becsületre. És hogy egyszer már végét vessem ennek a botrányos leányéletnek! Aztán meg maga elég csinos ember, másfél fövel nagyobb mint én és el is tudna tartani.

Egy más mellett állottak, kéz kézben. A leány erősen a férfi szemé közé nézett:

— Az igazat megvallva, maga tetszik nekem. Hát én magának?

— Ugy veszem észre, hogy nagyon is!
Csengettek. Az ügyvéd megjött a tárgyalásokról, hogy itthon folytassa a tárgyalást. De boldog volt, hogy látta ezt a tablót, mely szükségtelenné tette a további eljárást. Meghízott egy pár perc alatt, látván hogy a sok konyakot nem a felesége szeretője, hanem a lányának jövendőbeli férje itta meg. Mert az látni való volt, hogy ezek igen komolyan értették már egymást. Mily boldogság, talán már csókolóztak is, kár volt félbeszakítani!

A fiatal embert ott tartották ebédre, vasárnap volt, délután is ott maradt. Négykézre zongoráztak Elzával, aki minden negyedórán beszaladt az anyjához, hogy megcsókolja és megnyugtassa.

NYILTTÉR.* Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő
különbféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes celloidin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Uzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép 30 korona,
6 darab mignon-fénykép 4 korona,
6 darab vizit-fénykép 6 korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

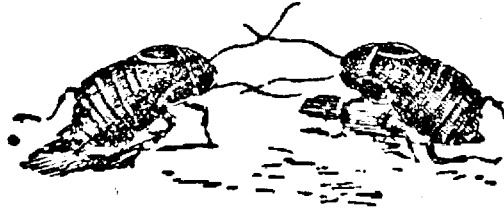
Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett

A legjobb és legegészségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyülmeket ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
legújabb éreménye
SÁVANYÚ-KUT

oltja a szomjat, húsit és felfrísít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

Pusztuljanak a muszkák!

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyogok, stb., mert mindnyájan legnagyobb házi ellenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kiirtására csalahatatlan hatású

dalmáciai rovarporainkat

(jobb mint bármi másféle.)

melyeke 30, 50, 80, filléres és 1 korona
50 filléres eredeti, s zárszallagokkal ellátott dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru és illatszerüzlete Aradon.

A legbiztosabb hatású molypusztító is nálunk kapható.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜDŐ

Gyógyhely: Budapest, (Bud.)

Idény április 15-től — október 15-ig

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR

Egészséges fekvés. Jutányos árak. Kérem, hogy

Villamos-vasut összeköttetés a fővassal

Kisdedóvó-intézet

Arad, Andrásyter 20. (Arenapalota)

Van szerencsém a t. ur! közönség, hogy sen azon szülők b. figyelmét „Fröbel”féle gyóvó intézetemre felhívni, kiknek az iskolai idejét még el nem ért, tehát oly 3— éves, külnembeli óvodaköteles gyermekei vannak, kiket dos, lelkiismeretes nevelés és ápolás alá adni kéne.

Egészséges, száraz, jól fűthető téli helyiségem, mint kellemes, szellős, anyós játszó terem, rendelkezésére állanak a kisdedgye egybe kapcsolva „Fröbel” szórakoztató eszközösztő — foglalkoztató eszközeinek — művészláncolatával, melyek a gyermek-világ számára ép ugy, mint játék kedvét, egyaránt képesek elégiteni.

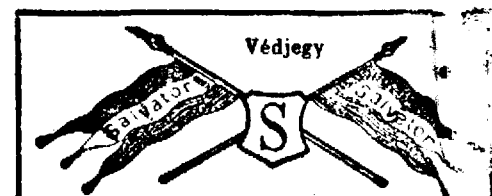
20 évi működésem alatt e téren szerzett tapasztalataim alkalmazásával, mindig oda törekedtem, hogy a reám bizott hajlékony gyermeki szívek, den szép és hasznos tulajdon befogadására készzem. Es épen ugy testi, mint szellemi fejlődés helyes irányba való terelésével hasznára válok. Ezt a jelen tanév végeztével is mindazán óvodásoknak, kiknek gyermekei immár elhagyták az intézetem falait, hogy azt az iskoláéval való összeköttetés lehettem babizonyítani.

Aradon, 1900. szeptember 1-én.

Kiváló tisztelettel:

Róth Anna
okl. óvoda-tanítónő
(Arenapalota)

2576

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegző
szervek hurutainál,

Lithion-forrás

Salvator

Kitűnő sikereit használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozaga, máj- és vesefunkció izgatási tünetnyekben vagy húgy- és savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen

GELLERI.
Ékszerész
dus raktár ezüst dísztárgyakban
SZOLICA ÁRAK!
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 14. SZ. Hermann-palota.
Telefon szám 135.

Arany- és ezüst zsebkönyvekben
GELLERI.

2681

ARADI KALAUZ.

Méltóságos báró Bohus István ur házában
Atzél Péter-utcában

a színház főbejáratával szemben van

Maresch Gyula

férfi-divat és díszműáruk üzlete,
ahol a legújabb párisi és egyéb
különlegességek
legnagyobb választékban kaphatók.

Városi és megyei telefon 487.

WEINBERGER FERENCZ

arany, ezüst és ékszer műves
elsőrendű ékszer készítő és javító műhely.
ARAD, KÖZPONTI-SZALLODA

Ajánlja dusan berendezett arany-, ezüst- és ékszer,
valamint valódi

GENFI ZSEBÓRA
nagy raktárát.

PÉNZT

és időt mindenki megtakaríthat, ki szükségletét nálunk felezi, mert sok

1000

legjobb minőségű cikket olcsóbban, mint bárhol beszerezhet.

Mindenféle vásznak, Chiffon, kanavász, pamasefir, batiszt.

divat szövetek

keretek, selyem kendők, zsebkendők, gyertyitók, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, paplanok, szalmazsák, női, férfi és gyermek **ingek**, trico alsó-ing, és nadrág, gallér, kézelő, korzetták, alsó szoknyák, boravatók, gyermek ruhák, kötők, kalapok, sapkák, keztyűk, harisnyák (**fegyverési munka**), nyakcsokrok, nap és esernyők, pénzes erszények, szivar táskák, tollkések,

iskola táská

utazó bőröndök (koffer), **fésűk** (helyi par), fog, haj és ruha kefék, tajtékpipa és szipka, nadrágtartó, övek, szijjak, illatszer, szappan, disz-virág fátyolok, selyem, szalag csipkék, kötő- és himző pamut, fekete és gép-selyem, mindenféle bélelt ruhák és szabó kellékek.

Szóval még számtalan itt elő nem sorolt cikkek, melyek a divat, kézmű és rövidáru szakmába vágnak.

olcsóbban mint bárhol

nagy választékban kapható; — továbbá

gyermek játékokban

nagy választék. — Becsés látogatásért esd

Kilényi C. és Tsa

Arad, Andrassy-tér 20. szám,

a „Kék golyóhoz.”

Assael H. és fia

ékszer,
ezüst és svájcezi zsebóra raktára
ARAD,
Atzél Péter-utca I., a színházzal szemben.

Legjobb 95 kros keztyűk

vannak

Hoffmann Sándor

árúházában

a „Fecskehez.”

Divatárú tárgyak

Kalapok, Czipők, Nyakkendők, Kézellők, Essőernyők: továbbá Gyermek kocsik, Szallagok, Csipkék, Pamutok, Zsinórdiszek, még a készlet tart. jutányosan eladtnak

RUZSONYI ENDRE

divatüzletében

ARAD, Andrassy-tér, Hungaria kávéház mellett.

Alapítatlan 1876.
Városi és megyei telefon 312.

WEINBERGER JÁNOS

czipő áruhaza

A „NAGY CSIZMÁHOZ”

ARADON.

Fióküzlet: Tomosvár, Jenő főherceg-u. 5.

Világhírű

Triumph-czipő

egyedüli elárúsító helye.

Hat kiállításán első díjjal kitüntetve.

KOHN JÓZSEF

épület és műbádogos
csatornázás és vízvezeték házi berendező
ARAD.

Üzlet: Műhely:
Andrassy-tér 13. Minorita ép.) Batthyányi-u. 32. (Saját ház.)
Telefon: 338. Telefon: 321.
Páris, 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

Ajánljuk háztartási és ipari célokra elsőrendű
darabos bükkfa faszenet
25 kilós zsákokba csomagolva, ugyszinte uradalmak, lakatosok, gépészek és kovácsok részére
elsőrendű kovács-kőszentet
50 kilós zsákokban csomagolva,
a legjutányosabb számítás mellett.
Ugy a faszén, mint a kőszén díjmentes hazaszállítását készségei eszközöljük.

Kneffel Károly és Fia
vaskereskedése Aradon.

A n. é. férfi közönség b. figyelmébe!

A legújabb őszi és téli „hazai” és külföldi szövetek már megérkeztek és megtekinthetők:

Schäffer Henrik-nél

Arad, Szabadság-tér 21. . . . Telefon 208.

Sandauer Samu

czipész

Arad, Salacz Gyula-utca, Habereger-ház.

Elvállal mindennemű

női és uri czipők

készítését és javítását.

Alapítatlan 1878-ban.

KRIEGLER H.
műórák és ékszerész
ARADON, Andrassy-tér 20. szám.
(Aréna-épületben.)
Ajánlja legnagyobb választékú
óráit és ékszereit.

Nálam vásárolt és javított órákért három évi jótállás.

!!KELL mindenkinek KELL!!

Csipkék — Szallagok — Ruhadíszek — Kellékek — Fátyolok — Keztyűk — Harisnyák
Nyakkendők — Miderek és Gyermekruhák

legolcsóbb árban kaphatók
KELL MANÓ-nál
ARAD, Andrassy-tér, Első Aradi Tkp. épületben.

Ékszertárgyak

ezüst evőeszközök és valódi schweiczi órák alkalmi vételek által a legjutányosabb árban kaphatók:
Ugyanitt arany, ezüstneműek és

ZÁLOGJEGYEK

megvételnek

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész Templom-utca, Minorita-palota

Szőnyegek.

DOMÁN SÁNDOR
Szabadság-tér 17.
AGYNYEMŰ-GYÁR.

Világosság!!!

Az önfejlesztő gázlámpáim, esillár lantorna stb. gyönyörű fehér fényes gázfényt szolgáltatnak. Csővezeték vagy hál nem szükséges. Korom és szag nélküli égés és teljesen veszélytelen világítás. Ezen különféle lámpák izzótestekkel vagy közönséges pillangó égőkkel szállítanak.

Spiritus izzófény égők. állandó melegárasztó láng nélkül, minden petroleum lámpára alkalmazhatók. Spiritusz használat óránként **3 fillér.**

Uji „Oekonom“ spirituszgáz főzőkészülék intenzív szabályozható gázlánggal, mindenkor használatrakész gyors sütés és főzés. Egy teljesen felszerelt készülék ára darabonként **7 korona 50 fillér.**

Izzótestek szállítható állapotban **darabonként 70 fillér.** Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

JOHANNES HEUER, Wien, VI. Gumpendorferstrasse 30.

≡ A brassói portland-cement-gyár ≡

ajánlja legkitünőbb

Portland-cementjét,

felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármey vasuti állomáshoz szállítva, a

legolcsóbb árban. 1829

Aradon kapható: **KARÁTSONYI ANTAL** urnál.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

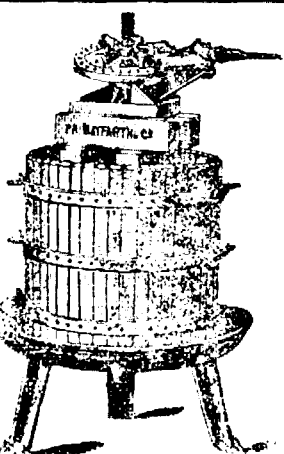
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia“ gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártanak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71. 2009

Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronzéremmel.

„Az országos mezőgazdasági egylet nagy aranyérme 1899. Szegeden.“

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselők és viszontárúsitók felvételnek.

N. Ivános köszönt egy kiváló szépitőszernek.

Védőtabletta. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által felkészített krém künö hatása indított arra, hogy ez uton kezdtem a készítményem nyilvánítani. A jó készítményért fogadom a díjazásomat, mert egy pár nap alatt eltávolította az arcuamról a sötét foltokat és májfoltokat, egyuttal bizonyította a krém hatásos körülményben ajánlani fogom.

Kittinő tisztelettel Marsitzky Adél.

Szeplő, májfolta, hámor, hámozó-érméget és mindennemű arctisztítástól megvédi az idő alatt elmulasztott az egész világon elterjedt Hajós-Árpád szer a Hajós-féle

IBOLYA-ÉRME

Ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-érme csap 20 tégely, csap fehér, rózsaszín és citrom színű.

Hajós-IBOLYA-TEJ (Ezen tejet a legjobb a legújabb féle- Ezen tejet a legjobb a legújabb féle- Ezen tejet a legjobb a legújabb féle- arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó a legjobb a legújabb féle- és rózsaszínben tündöklő varázsszó szint kölesből készült)

Óvakodjunk értéktelen hamlítások!

Ibolya-érme csap 20 tégely kék dobozban van, a legújabb féle-nyes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és felelős

HAJÓS ÁRPÁD

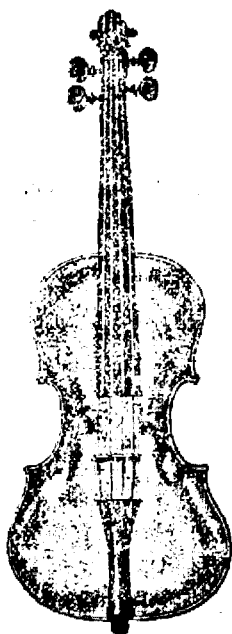
gyógyszertára és gyógygyógyászati laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

≡ A legjobb hangszerek a világon ≡

a csehországi hangszerek, melyeknek egyedüli képviselője és raktára

STREICHER J. cégnél Arad, Tököly-tér 1.sz. a. van.

Iskola hegedűk 2.50 frt, 3, 4, 5, 6 frt és feljebb 1/2 és 3/4 nagyságban, hasonló árak mellett.

Zenekari és hangverseny hegedűk 10 frttól 100 frtig. Régi hegedűk, olasz eredetiek utánzatai 25 forinttól 200 forintig.

==== Helicon 7.50 frt, Intona 12 frt. =====

Egysoros harmonikák 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt és feljebb.

Kétsoros harmonikák 8 frttól 35 frtig.

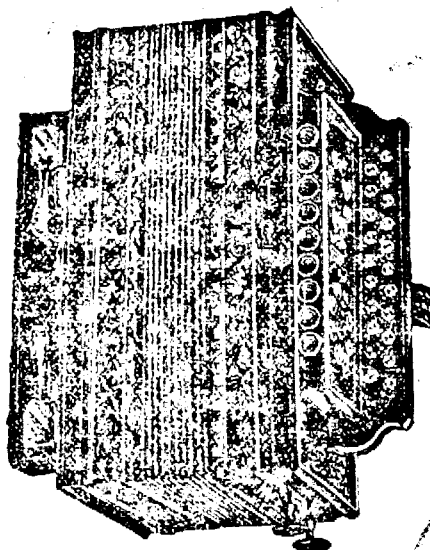
Cziterák 8 frttól 50 frtig. Klarinétok 3 frttól 50 frtig.

Ezenkívül mindenféle alkatrészek u. m. hegedű tokok, hangjegytartók, hangjegyalványok és a legjobb minőségű olasz húrok kaphatók a fentnevezett cégnél. — Vidéki megrendelés esetén csupán az ár megnevezése szükséges, hogy a megfelelő minőség elküldhető legyen.

STREICHER J., Arad, Tököly-tér 1.

(Katalin-fürdő épület.)

Telefon szám: 189. Telefon szám: 189.

is község előjárásától.

-900. szám.

Értesítési hirdetés.

Aradmegyei Ó-Paulis köz-
ségeánál az alább felsorolt
építkezésekre folyó évi
november hó 20-án délelőtt 8
óraig árlejtés fog tartatni és

Egy sodrony kötélű komp
építésére, költségvetésileg 4216
korona 20 fillérben.

Egy vágóhid építésre
költségvetésileg 1072 korona
20 fillérben.

Községközi melléképület
építésére, költségvetési-

leg788 korona 08 fillérben meg-
állapított ár kikiáltása mellett.

Költségvetések, tervek és
árlejtési feltételek a község
jegyzőjéél tekinthetők meg.

2701 A község Előjárósága

Könyvelő

magyar és német
levelező

a délutáni órákra
8-7

alkalmazást keres.

Szíves megkeresések kéret-
nek a kiadóhivatásban „Pontos”
jelige alatt. 2590

Kiadó üzlethelyiség és lakás.

A város legelőnyösebb részében helyén:

Asztalos Sándor utca 2. sz. alatt

egy szép nagy

üzlethelyiség szonnal kiadó.

Ugyanott — egy szép lakás —
jutányos árban rögtön bérbevehető.

Bővebb értesítést ad a ház tulajdonosnője. 2592

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, idegyulladások (ischias), hádial s arcfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izmadmányok, fémmérgezések (higgyany, zink, cüst, ólom).
 2. Vértaj (higgyany s jódkura segítése), elhízottság, zsírosodott szív, vesevérzés vesegyulladás, cukorbetegség.
 3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.
 4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.
- A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógymód, massage vagy be-
pakolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.
Beléző kamarák. (Inhalatíó) Gleichenberg, Ems mintára, acut
és régi gége, tüdőhurtnál, valamint tüdőagulatnál, asthmánál. Egyszeri
használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.
Hidegvíz-gyógymód. Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.
Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére,
szűk mellkasú, valamint szívbaajos gyermekek s felnőttek edzésére s munka-
képessé tételére.
Havi díj 10 frttől feljebb az eset minősége szerint.
Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom sze-
rint részeseül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mel-
lett fog történni. 2314

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.
Telefon szám 270.

A női szépség emelője,
főkeletesebbre a fenn-
tartására a legkifünőbb,
mijesen ártalmatlan, vegy-
tiszt és zairmentes kö-
szítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szappant, májfoltot, pattanást, bőrtörést (mitesszer) és min-
den más bőrbajt. Kiszűltje a ránszokat és himlőbelyeket, még koros egyéneknek is tőle
bájos arcuzsint kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamis-
ítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyém-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készit-
ményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fe-
lelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-
mial intézet és központi vegykezérelti állomás vizsgálatai
bizonyítják, higgyant, ólomot nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt,
szappan 35 kr., puder 60 kr., arozvíz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyezertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csak törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

4301—900. tkvi sz.

Árverési hirdetés kivonat.

A kisjenői kir. járásbíróság,
mint telekkönyvi hatóság közhírré
teszi, hogy a Békésmegyei takaré-
pénztár végrehajtónak, Mornailla
Pásk és Juon végrehajtást szen-
vedő elleni 1054 korona 08 fillér és
1200 kor. tőkekövetelés és járú-
lékai iránti végrehajtási ügyében a
kisjenői kir. járásbíróság területén
lévő Siklon, a siklói 316. sz. tjkvben
A. I. 7., 8. r. 759., 760. hrsz. a fog-
lalt beltelkes házra 1882 kor., —
ugyanott A. I. 9. r. 1548. hrsz. a.
foglalt löherésre 187 korona, —
ugyanott A. I. 10. r. 1662. hrsz. a.
ingatlanra, — ugy az A. I. 12. rsz.
a. 4/1397. rész legelői illetőségre 868
korona, — végre ugyanott A + 1. r.
2342. hrsz. a. foglalt szöllőre 582 ko-
ronában ezennel megállapított kiki-
áltási árban az árverést elrendelte,
és hogy a fennebb megjelölt ingat-
lanok az 1900. évi november hó 15-ik
napján délelőtt 11 órakor Sikló köz-
ségánál megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlanok becsárának 10%-át,
vagyis 188 kor. 20 fill., — 18 kor.
70 fill., — 86 kor. 80 fill., — és 58
kor. 20 fillért készpénzben, vagy az
1881. évi LX. törvényzcikk 42-ik
§-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi november hó 1-én
3333. szám alatt kelt igazságügy-
miniszteri rendelet 8. §-ában kije-
lőlt óvadékképes értékpapirban a
kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értel-
mében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű elismervényt
átsszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi aug.
hó 31-ik napján.

A kisjenői kir. járásbíróság,
mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy,

2716

kir. itélő táblai bíró.

Tűzijátékok!

mindenfélé rakéták, színes görögth-
zek nagy választékban kaphatók

DÜRR GUSZTÁV

fűszer- és csemegekereskedése

Arad, József főherczeg-ut 2. sz.

Az „Arany szarvas”-hoz.

3202—1900. tkv. sz.

Póthirdetés.

A pécskai kir. jbiróság mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, misze-
rint az „Albina” takaré- és hitelinté-
zet végrehajtónak, Evutian János
végrehajtást szenvedett elleni 319 kor.
s járulékai iránti végrehajtási ügyében
411/1900. sz. a. kibocsátott árverési
hirdetményben az aradi kir. törvény-
szék, a pécskai kir. járásbíróság terü-
letén lévő, Ó-Pécska községben fekvő,
az ó-pécskai 846. sz. tjkvben + 1.
sorsz. a. ingatlanra, 1600 korona kiki-
áltási árban, ezen tkvi hatóságnál 1900.
évi október hó 10-ik napjának délelőtti
10 órájára kitűzött árverés az 1881.
évi LX. t.-cz. 167. §-a alapján az Arad-
Csanádi gazd. takarékpénztár végrehaj-
tató érdekében és 240 kor. tőkeköve-
telés s járulékai kielégítése végett
megtartatni fog.

Kelt Pécskán, a kir. jbiróság mint
tkvi hatóságnál 1900. évi augusztus
hó 28-án.

Dr. Jakó,

kir. albiró.

Alapított 1820-ban

A legújabbat és legutányosabb beszerzési forrás szőnyegek, kőzet-, csipke- és szövettütyűk, kárpokoknak nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírneves gyári nagy raktára. Örökös választék perosa és emyria szőnyegeken.

Általános tudó dolog, hogy a szerep előlépcsőre kerülésére és fenntartására a legkínzóbb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégyel 1 kor. szappan 100 Allér, pedár 120 kor.

Készítő: **FÖLDES KELEMN** gyógyszerész, ARAD.

Kapható minden Gyógyszertárban.

SANTAL EGGER

speciális értékű szer mindazon esetekben, hol az orrsók Santal-olajat vagy Copalvát ajánlanak. SANTAL EGGER az igen drága és tiszta keleti Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjuság bántalmánál, miért az orrsók is rendelik. Csak a törv. védett „Santal” védjeggyel valódi. Ára 3 korona — eredeti üvegeként. — Vidékre 3 korona 40 Allér előleges beküldése után bérmentve küldi a „NÁDOR Gyógyszertár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

PARATLAN és nékülözhető foglászító szer a

THYMOL

fog-kréme 1 tubus 60 Allér. Mindenütt kapható.

KÖSZVÉNYES CSÚZ

egyedüli biztos gyógszere a híres CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ETHER.

Néhányzori bedörzsölés után kigyógyít minden csúz, köszvény, reumabántalmat, felfűst, száraz, szagát, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 Allér előleges beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő STEINER MIHÁLY városi gyógszertára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezerszer kipróbált, a legtöbb betegségre gyógyító lézi gyógszer a

Feller-féle ELSA-FLUID

Egy kísérlet és mindenki általános fogja használni. 12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő FELLER V. JENŐ gyógyszerész STUBICA, Ft-utca (via Csáktorony.)

TURUL SZIVARKA-HÜVELY

100 Allér 2000 Ft. 2000 Ft. 2000 Ft. 5000 Ft. 7000 Ft. 10000 Ft.

Engel Lajos Szeged

Brady-féle MARIACELLI GYOMORCSÉPEK

200 év óta elismert kitűnő hatású, gyomorhajókni, étvágytalanságnál, neélz emésztés stb. ellen. Kis üveg 60, nagy üveg 1.44 Allér. — Kapható minden Gyógyszertárban. — Szegedi elárultó: BRADY LÁROLY Magyar Királyi Gyógyszertára Bécs, I., Fleischmarkt 1., honon 3 kis üveg 2.40 kor. — vagy 2 nagy üveg 2.80 kr., bérmentve küldetik.

PSERHOFER J.

vértisztító labdacsei.

Orvosság ajánlott legrégibb hásluzer a rozs! Amásztás ózozos következményei ellen. Nem szabadna hiányoznia egy háztartásban sem. Csak akkor valódi, ha minden doboz felel a „PSERHOFER 1” név vörös irással látható.

KI AKAR Lenni?

egy éves önkéntes

A ki a előlt iskolákat nem végezte, az is lelt egy éves önkéntes. — A ki már sor lett állott, elkészült. Születési év közzad. — Prospektus ingyen küld: LICHTBLAU ABERT a katonai elők. inf. igazg. Debreczenben. Tamászság: eüdel Országos 1. m. kir. honröd ezredes ny. és Nagy A. os. és kir. őrnagy ny. felgyűző: a m. val. és közölt. m. kr. minisi megbizásából a tank. hír. igazgató.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvosir.

Budapest, V. Váci körút 18.

Vérgyógyítás — Hemopatia

tervadja és speciai Mepiseloje

Legbiztosabb és leggyorsabb gyógyítási mód régi és súlyos betegségekben. Eredményei fényt áramlatos terjedt úgy a bel- mint a külföldön. Sikeres gyógyit számlalaa oly esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már lecsomolt a beteg életével.

Budapest legújabb látványossága a

DELOGROSS KÖVÉHÁZ

IV., Kigyo-tér 2. (Kloutli foherezgnö palotáján.)

Vidékre talalható helye. Kava: STKLER SANDOR.

26 ÉV OTA

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGVAK BESZERZESI FORRASA

Mauthner ÖDÖN

BUDAPEST ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

vidékek kedvencz találkozóhelye

KLIVENYI FERENCZ

vendéglöe elsőrangú étterem.

Budapest, VI. Andrassy-ut 39.

Kitűnő magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világhírh. „Pechorbräu” egyedüli kimerése.

Simon Pál jó hírneve

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1 traktus feljebb kizolgálással együtt. Fürdő, elegans kávéház, étterem, sürcsarnok a házban. Vilamos vasút megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat

legbiztosabb és legdivatosabb ékzereket

RÉSZELETTFIZETÉSRE

szigoruan szabott órákon ez állítja Magyarországon e mben első és legnagyobb ütele

BRAUSWETTER János kronométer-órák SZEGEDEN.

Arjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

WORLD

FRATELLI DEISINGER

küld

Fluméből vagy Triestből

5 kgr. Caba kávét, válogatott... 18 kor. 60 All.

5 . Ceylon gyöngykávét... 17 . 15 .

olvamóva és bérmentve.

ARJEGYZÉK INGYEN.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógszerzőkora is szolgál.

ÁJÁNLAK: Dr. Korányi és Dr. Kéthly egyetemi tanár urak Májhajókni, vérszegénységnek, emésztési zavarnak, gyengeségnek stb.

Gyár és megrendelői hely:

KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFÖZŐ, KÖBÁNYA.

Continental

Portler, Cherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rajna- és Mosu-borok.

Kapható minden job füzör- és oemago-kereskedésekben, szánók, kávéházak és éttermekben.

BENZIN MOTOROK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági cézlokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobbak és leghírnévösebbek a létezö szerkezetök között.

Vezérképviselőseg és raktár: **DÉNES B.**

Budapest, VI., Váci-körút 61.

Képes árjegyzék ingyen.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

tell és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Előrangú kénes hővizi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb lezaffürdőikkel, pompás érványviz szozdákkal, hő-és kádfürdőikkel. — 200 kényelmes lakószobával. — Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

ERTEKESITŐ VALLALAT

Budapest, V. Erzsébet körút 17.

Bel- és külföldi szabadalmak kizsgálása, értékelése és finanszírozása. Védjegyek és mustrák lejtromozása.

Ha őszül a haja,

biztatja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERÁTOR, mely nem fest. hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve 2 kor. 80 Allér, ZOLTÁN BELA udvari szilító gyógyszerárabap Budapest, V., Nagykörön-utca 13 sz. Szabadeg-tör sarkán.

Oh Jaj! Kóhéges, rekedtség ellen gyors és kitűnő eredménnyel használható az

EGGER-féle MELLPASZTILLAK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 Allér.

Kapható minden Gyógyszertárban és a fűraktárban: Budapest, VI., Váci-körút 17.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyerepmény. Minden minit sorsjegy egy.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű sorsjátéka a m. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 12.

Havonta egy buzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügynökök kerestetnek.

Hirdetéseket, reklámokat legelőcsöbhan közzölhet az összes bel- és külföldi lapokban az ÁLTALANOS TUDOSITO Tulaidosos: LEOPOLD GYÜLLA szerkesztö. Hirdetési osztalya (Budapest, VII., Mészös-körút 8.) Szakszereten, pontosan és lelkiismeretesen eszközölnek az összes megbizások. Köllsegyetések ingyen.

Szenzációs újdonság!

Petroleum-izzó-égő

„PITTNER“

Ez égő előnye: Minden petroleumbenre, mely 4 centiméter átmérőjű, felcsavarható. Kezelése és szerkezete módfelett egyszerű. Kifogástalanul, korommentesen, szagtalanul és veszélytelenül ég; ragyogó fehér fényű, melynek világító képessége 80 gyertya erejű. Egy liter petroleumot csak 15—16 óra alatt fogyaszt. Ennélfogva nagy megtakarítás, óriási fényhatással. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LENNER ALFRÉD, Wien, VII., Schottenfeldgasse 56. sz.

Önkényes árverés.

A felszámolás alatt álló Országos szőlőoltványtelep r. t. tulajdonát képező Paulis-Baraczkán fekvő:

12 cat. hold 791 ööl nagyságu szőlő ez év szeptember hó 23-án d. e. 10 órakor a paulisi község házában önkényes árverés útján el fog adatni.

A feltüntetett területből 4 cat. hold a legfinomabb csemege fajokkal (160 faj) van 3 év óta betelepítve, 1 hold pedig még teljesen jó karban lévő európai régi szőlő, a többi terület parlag.

Árverési feltételek:

Kikiáltási ár 16000 korona, mely összegnek 10%-a vagyis 1600 korona az árveréskor készpénzben leteendő. A szőlő a kikiáltási áron alul nem fog eladatni. Vevő köteles a bánompénzt 8 nap alatt a vételár 1/4 részére kiegészíteni a többi 3/4 rész pedig 1901. évtől kezdve 5% kamattal 3 év alatt egyenlő részletekben, minden év november hó 1-én fizetendő. Az átíratás a vételár teljes lefizetése után fog eszközöltetni.

Bővebb felvilágosítással szolgál Baraczkán az állami szőlőtelepnél Kovács Ferencz intéző ur és Aradon.

Az országos szőlőoltványtelep r. t. felszámoló bizottsága,
(Csanádi patota.)

2701

Kérem vizsgálni a védjegyre!

Brády-Mária-Czelli
féle **gyomorcsépek**

KITŰNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Nélkülözhetlen, régóta hírneves háziorvosi étvágytalanságnál, gyomorgöngyögnél, kellemetlen szaga lélekzötvetelnél, vérszegénységénél, iszony és hányingereknél, gyomorgörcsöknél, székkenyvedések és szorulásoknál.

Ugyazinté főfájásoknál, a gyomor túlterhelésénél. Kipróbált gyógyszer giliszták és májbetegségek ellen. Mindezen betegségekénél a **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsépek** sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz elismerő bizonyítvány tanuskodik. Egy közörséges palack ára használati utasítással 40 kr., kétszeres palack ára 70 kr.

A vásárlásnál határozottan **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsépet** kérjünk és arra figyeljünk, hogy fenti védjegy és aláírás, valamint arra, hogy a régi hírneves **valódi Brády-féle gyomorcsépet**, melynek üvege 40 kr., dupla üvege 70 kr-ba kerül, kapjuk; míg az utánzatok, hamisítványok és értéktelen csépek olcsóbb áron, 35 kr-ért adnak el.

Brády Károly Gyógyszertára a „Magyar Királyhoz“
Bécs, I. Fleischmarkt 1.

Főraktár: **Török József** Gyógyszertára Budapest, VI., Király-utca 12.
Továbbá az összes gyógyszertárakban. 2421

8 arany, 19 ezüst érem, 30 dísz- és emlékező okmány.

Rinevezési jegy, címke és csomagolás törv. van védve.

Kwizda-fluid

a kígyó jeggyel

(Turista-fluid)

Rég bevált diétik. kozmet. szer (bedörzsölési) az emberi test idegei és izomjainak erősítéséhez.

Turisták, kerékpárosok és lovaglók által sikerrel használtott nagyobb utak után erősítésül.

Egy 1/1 palack ára Kor. 2.— Egy 1/2 palack ára Kor. 1.20.

Valódi csak a fenti védjeggyel és az összes gyógytárakban kapható. — Főraktár:

a „Kerületi gyógyszertárban“ Kornenburg, Bécs mellett.

Városi és megyei telefon szám: 394.

Az Arad szab. kir. város védnöksége alatt álló

Schreyer ZENE-CONSERVATORIUMBAN

mint az országos magy. kir. Zeneakadémiára előkészítő iskolában (Arad, Szabadság-tér 21. sz.) a beiratások augusztus hó 27-től szeptember hó 15-ig minden napon d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6-ig tartanak.

Az intézet nagyszabásu szervezete, a tanári kar magas és sokoldalú képzettsége, valamint a legalaposabb és legcélyszerűbbnek bizonyult tanrendszer a Schreyer zene-conservatoriumnak az országos magy. kir. Zeneakadémia után az első helyet biztosítja.

Tanítatnak mint főtanszakok: zongora, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon czimbalom, orgona, minden fuvóhangszer és magánének. Mint mellék-tárgyak: zeneelmélet, összhangzattan, zeneszerzés, zenetörténet, aesthetika, magyar irodalom, karének, zongora összjáték, kamara zene, zenekar iskola és zene-módszertan, ugyanazon tanterv szerint, mint az országos zeneakadémián Budapesten.

TANÁRI KAR:

Schreyer Harry, zongora kiképzés, ének és módszertan.	Odry Lehel, ének, hangképzés.	Müttermüllerné Lengyel Erzsi
Unger Mór, hegedű, közép- és kiképző osztályok, karének, zenekariskola.	Békéssy Ferencz, ének, elméleti tantárgyak.	Klein Sándorné
Sperber Frigyes, hegedű, mélyhegedű, kam.-zene.	Schreyer Jakab	Bayer-Bettelheim Ida, felügyelőnő
Müttermüller József, gordonka, zongora és kamarazene.	Szilágyi Gyula	Purcsi János, czimbalom.
	Uresch B., fuvóhangszerek.	Herczeg Róza
	Siebert Hermina, ének, hangképzés.	Hegyessy Gizella

Tandij egy évre az alsó osztályban **50 frt**, a felső osztályokban **60 frt**, fuvóhangszerekre **10 frt**, a mely összeg mindenkori előrefizetendő, kivánat. a 10, negyedévi, sőt havi részletekben is.

Beiratások augusztus hó 27-től szeptember 10-ig d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6-ig a Schreyer zene-conservatoriumban (Szabadság-tér 21. sz. a. Lengyel-féle ház) történnek. Beiratási díj 5 frt.

Az igazgatóság figyelmeztetni kívánja saját érdekükben, ugy a mult évi, mint az ujonnan jelentkező növendékeket, hogy a beosztás alkalmasabb eszközölhetése végett beiratkozásra mielőbb jelentkezzenek.

Az igazgatóság

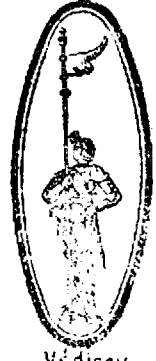
Schreyer Harry. Unger Mór. Müttermüller József. Sperber Frigyes.

2379

Miért van annyi utánzat? Mert valódi Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlónak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett **Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc**

Védjegy
„Vaslovag“

egy óra alatt keményre szárad. bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. számú sötétbarna és 3. számú mahagonibarna.

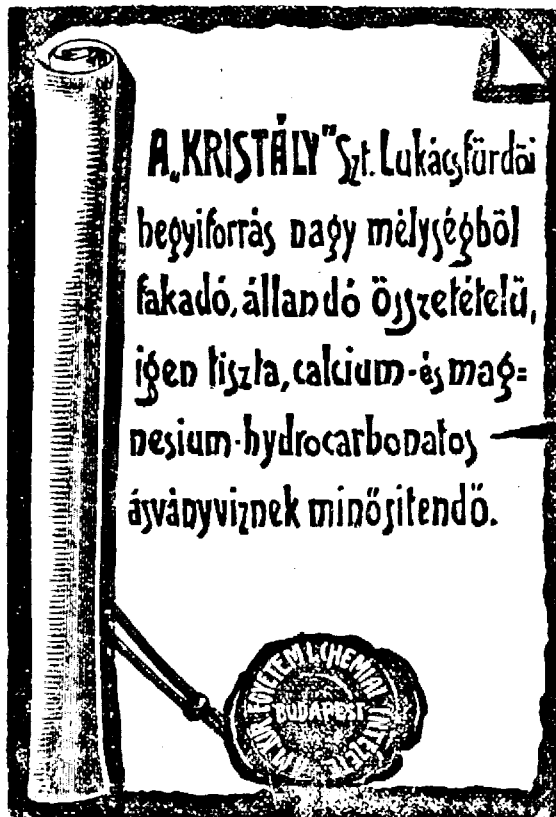
Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegyzett „vaslovag“ védjeggyel

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára, Bécs.

Főraktár Aradon: Steinitzer N. czégnél.

12

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélyégből
fakadó, állandó összetételű,
igen tisztá, calcium-és magnézium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő.

Városi raktár: Mocsár-utca 5.

Aradon: Dürr Kocsard, Ring Zsigmond, Lázár Gyula, Ladányi László, Fejér Gyula, Rothstein Mor, Hoffmann József, Prolich István, Weisz Dávid, Singer és Schwarcz, Altmann Ede, ifj. Weisz Mór, Daimel Lajos, Éles Armin, Éderer Károly, Herzog György, Krenn Ágoston, Karácsonyi Antal, Lázár Péter jól felszerelt fűszer-, csemege és ásványvizkereskedésében.

1442

6 polgárit végzett 25 éves fiatal ember irodai alkalmazást

keres, lehetőleg jegyzősnél.

Czím a kiadóhivatalban.

2719

BERGER-féle GYÓGY- KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos elődők, kőgöcs, viszketés, orr-rezongás, olvar, fagylag, láb- és székalkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a **ka-trány**nak 40 részét és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak a kátrányszappan megrendelése a az ismert védjeggyel, melynek az idült bőrbetegségeknek sikerrel alkalmazták a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. A gyógy kátrányszappan az arbor tisztítottsággal ellátottsága, a gyermekeknek válamennyi fejbetegsége ellen való alkalmazhatóságát, **mozdós és furdószappan mindennapi használatul szolgál.**

Berger-féle glicerin-kátrányszappan

15 glicerin tartalommal és linom illattal. Ára minden fajnak hasonlóan azonosul egyú 35 kr.; dobozban 3 db 1 frt, 6 db 1 frt 80 kr. A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendő **Benzoe-szappan** a bőr limonitására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr smitására, **linol-szappan** és **mentol-szappan** Berger-féle **fenyő-fürdő-szappan** és **fenyő-pipere-szappan**, **Berger-féle gyerekek-szappan** **szeszke-körre-szappan** (25 kr.) **lechthyl-szappan** rheuma és törvényszeg ellen, **szeszke-szappan** igen határos. **Tannin-szappan** fagyfokos és hajkínítás ellen. **Fog-szappan** kocsagban, 1. sz. puhas fogkezelés, 2. sz. foganyosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogszívó szer. A többi **Berger-féle szappanokat** illetőleg utalunk a rőpíratokra. Csak **Berger-féle szappanokat** kell kérni, miután számtalan utasítás utánzatok vannak. Gyár és főraktár: **G. Hell & Comp. Tropina**. Üzenettel kitüntető a nemzetközi gyógyászatiállásan Bécsben 1883.

3076—1900. tksz.

Póthirdetmény.

A pécskai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Schön Ádám szemlaki lakos végrehajtatónak, Józszána Jakab szemlaki lakos végrehajtatást szenvedett eleni 240 kor. s járuléka iránti végrehajtatási ügyében 2218/1900. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben, az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbírósg területén lévő, Szemlak határában fekvő, a szemlaki 1064. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. ingatlanra 600

koronában; — az ugyanezen tjkvben A. + 1. sorsz. a. ingatlanra, 472 korona kikiáltási árban, Szemlak község-házánál 1900. évi október hó 13-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-cz. 167. §-a alapján, az Arad-Csanádi gazd. takarékpénztár végrehajtató érdekében is, 120 és 110 korona tőkekövetelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Pécskán, a kir. járásbírósg mint tjkvi hatóságnál, 1900. évi aug. hó 28-án.

Dr. Jakó,
kir. albiró.

Szép fekete haja lehet

Ha egy kísérletet tesz
Hajós Árpád gyógytárában

MELANOGENT hogy ha vesz.

Egy kísérlet elegendő
S egy forint csak az ára,
Gyönyörű szép fekete lesz,
Büszke lesz a hajára.

Vagy ha aranyzóke hajra
Könnyen akar szert tenni,
Hajós-féle patikában

GOLD-ELSET kell csak venni.

Biztos hatás, olcsó ára,
Kerül csak: **két koronába.**

Kapható egyedül csakis:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógykertárában

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 22-IK SZÁM,
a megyeházzal szemben.

Legjobb szabás!

ARADI CZIPÉSZEK

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCZA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményü

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készit megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Házhoz tetszés szerinti időben választékot küldünk.

Lüderer, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészlék, ugy női mint férfi czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Különféle színü krémek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

2174

Csak saját készítményü árul

Kitűnő minőségü anyag!

Telefon 222.

Nagy csillár raktár.

Telefon 222.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **ARADON, Templom-utca (Minorita-palota)**, dusan felszerelt raktárt tartok

üzleti-, irodai-, ebédlői-, háló- és fogadóterem gáz- és villany-, kombinált (azaz) légszesz- és villany-csillárokból

lámpákból, melyek valóban ritka szép és kitűnő kivitelben, felette olcsó gyári árban szerezhetők nálam be. Mint a „Magyar gázizzófény részv. társ.” (Auer világítás) aradmegyei képviselője az eladott világítási cikkeknek megújításra készen helyezem el és a felszerelési munkálatokért külön díjat nem számítok fel. Legújabb szerkezetű légszesz-főzőkészülékeket, légszesz vasalókat, szeszizzó fényégőket tartok, melyek megkímélik a háziasszonyt a kellemetlen szénzagtól és olcsón, gyors és egyenletes munkát tesznek lehetővé.

E I S E R S Á N D O R

a magyar gázizzófény részvénytársaság és különböző csillárgyár képviselője

ARAD, Templom-utca (Minorita-palota.)

2591

A. m. kir. államv. bpest-jparti üzletv.

28033—1900. szám.

Anyagszállítási pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége 1901. évben felmerülő szükségletének fedezésére több rendbeli anyag szállításra ezzel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítandó anyagok általánosságban következők: téglatermésű mindenemű kő és zömkő, mész, nyelkek, takaréktűzhely és kályha alkatrészek, s több másféle.

Az anyagok részletes kimutatása, mely egyszersmind ajánlati mintául is használandó, egyes csoportokra felosztva az üzletvezetőség anyag beszerzési osztályánál (l. d.) Budapest, Külső Kerepesi-ut 2-ik házcsoportjában kapható.

Ugyanezen kimutatásban felvannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 1 koronás bélyeggel ellátva lepecsételve, s a borítékra „ajánlat a 28033/1900. számhoz” felirattal megjelölve legkésőbb 1900. évi szeptember 25-én déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség anyag beszerzési osztályához terjesztendő.

Budapest, 1900. évi augusztus hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymat nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak üzletvez. Aradon.

23089—1900. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Arad—Mária-Radna bezárólag, Arad—Csaba kizárólag, Csaba kizárólag, Ósi kizárólag és Arad—Temesvár Józsefváros kizárólag, Mária-Radna—

Temesvár gyárváros kizárólag összesen 295.5 kilométer hosszú vonalain, valamint az aradi üzletvezetőség hivatalos helyiségeiben:

használatban levő összes szolgálati óráknak 1901. évi jan. hó 1-től számított 3 éven át jó karban tartása, javítása és szabályozása iránt ezennel pályázatot hirdetünk, minél fogva felhívjuk a pályázni kívánó és iparendélylyel bíró órásokat, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a pályáorák jó karban tartására 23089—1900. I. szhoz” felirattal borítékba zárt ajánlataikat lepecsételve 1900. évi szeptember hó 18-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános (I.) osztályánál nyújtsák be.

Bánompénz fejében 100 korona azaz száz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokból legkésőbb 1900. évi szeptember hó 17-ikének déli 12 órá-

ig alulírt üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a megajánlott összegre való tekintet nélkül történik.

A szerződési feltételek alulírt üzletvezetőség I. osztályánál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők illetve kívánóira postán megküldetnek; feltételezzük tehát ajánlattevőkről, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Aradon, 1900. augusztus hó 27.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Fontos minden jó háziasszonynak!

Minták minden cikkből ingyen és bérmentve!

BRAUN N. A.

Minták minden cikkből ingyen és bérmentve! 2539

Fontos az igen t. gazdaközönségnek.

Kizárólag

festék és fénymázak raktárai

József főherceg-ut 12. szám. ARADON. Fiók: Forray-utca 2/b. szám.

Helyi és megyei telefon 387.

Készpénzfizetéseknél 2% engedmény! olcsó árakból.

Legolcsóbb bevásárlási forrása: Csakis elsőrendű kül- és belföldi padló- és kocsifényező-mázaknak, ecsetek, bronzok, fedőlemezek, Carbolin, színes kátrány, kékkő, indiai hárs, stbnek. — Schramm Christóf-féle valódi borostyán padlófénymáz és Linoleum padlózománcz valódi „vaslovag” jegygyel egy doboz 90 kr. BRAUN N. A.-féle (amerikai) „Villámpadlózománcz” kizárólagos főraktára és szétküldési helye. — Ezen padlozat és butor fénylakk 5 év óta van forgalomban és óriási kedveltségét annak elterjedése és keresettsége a legjobban igazolja. Főbb tulajdonságai: tükörfényessége és simasága, szagtalan és mosható, azonfelül rögtöni száradása és könnyű kezelési módja. — Mert bádogtartányokban van, felesleges festés előtt átüríteni. Szállítása veszélytelen és olcsó. — Egy teljes kilót tartalmazó doboz 90 kr. 3 színben kapható.

Vidékre díjtalan csomagolás!

Tisztességes Egyének

bármily foglalkozással 1866. óta fennálló cégem részére, eredeti sorsjegyek részletfizetés melletti törvényszerű eladása által, mellékjövedelemképpen is, könnyen havi 200—400 koronát kereshetnek. Ajánlatok **FUCHS H. váltóháza**, Budapest, IV., Kecskeméti-utca I. szám intézendők. 271

Acetylen világítási berendezések

városok, falvak, kastélyok, gyárak, vendéglők stb. részére.

Egyszerű szerkezetű készülék; saját szabadalmunk és gyártmányunk.

Költségvetések díjmentesen.

Calciumcarbide a legolcsóbb árban.

MAUTNER ADOLF és TÁRSAI

BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS-UTCZA 5.

**Karslbadi női glace kesztyűk
párja 90 kr.**

**Fegyházban kötött
gyermek, női és férfi
harisnyák egyedüli
raktára.**

**Női és férfi esőernyők
1 frt 25 krtól feljebb.**

Selyem ingblousok
és övek nagy vá-
lasztékban.

ALAPÍTOTT 1840.

Legujabb
diszkülönleges-
ségek.

Ujdonságok!!

Selyem, szövet, barchetokban, dús választék csipke és szövet függönyökben. Futó és salon szőnyegek, paplan és matraczok a legjobb minőség. Kész női és férfi fehérneműek. Valódi szépségi asztalneműek.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

ARAD, SZABADSÁG-TÉR és FORRAY-UTCZA SAROK.

Selyem és flanel
jouponok a legjobb
minőségben.

ALAPÍTOTT 1840.

Legujabb
női és férfi
nyakkendők.

Telefon szám 231.

Mosó bársonyok a
legujabb színekben
érkeztek.

Telefon szám 231.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle világírtű**

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczobort rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi **Epszappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség gyógyítására ezrek mennek **Karslbada**ba holott ezt a célt itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 8 kr.

A f. ez. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapcsolódó:

ROZSNYAY MÁTVÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: **Török József** és dr. **Egger Leo** „Nádor” gyógyszer-táraiban, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemetesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint máskepp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Flumében pálya díjjal koszoruzott. Értéktelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján **Rozsnyay Mátyás** névalírása olvasható.

Idegesség, vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinobora,

mely saját természeténél fogva borsal készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 8 kr.

Lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatók, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakkok sajátja, elkerülhető. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyval feltörölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fényezett,

vörösbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb.: van azután

tiszta fényezés (színezetlen)

új pallókra és parketkre, mely csupán fényt ad. Különösen parketkre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két közep-nagyságu szobára való) 5 frt 80 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K. Berlin.

Arad: **Lázár Gyula, Ladányi László, Árpád-tér.**

B.-Gyula: **Fehér István.**

Brád: **Ábrahám István.**

1207

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.

Arad: Ladányi László, Árpád-tér.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.

Arad: Ladányi László, Árpád-tér.

A legnagyobb vidéki napilap most az

ARADI KÖZLÖNY

Tökéletesen pótol minden fővárosi lapot. Arad-, Csanád-, Békés-, Temes-,
Torontál- és Hunyad-megyékben már

a kora reggeli órákban

== hirül viszi mindazt, amit a budapesti lapokból csak délután olvashat e vidék közönsége. ==

Az ARADI KÖZLÖNY

megjelenik naponta **12-14** oldalon, vasárnap **24** oldalon.

Előfizetők kedvezményei:

Minden újonnan belépő negyedéves előfizető ingyen és bérmentve kapja meg **Petőfi Sándor** összes költeményeit diszkötésben. (Mig a készlet tart.)

Minden előfizető értékes és diszes könyvajándékot kap karácsony napjára.

Minden előfizető ingyen kapja vasárnaponként az „**Ország Világ**” című képes hetilapot, ha kezelési és postaköltség fejében negyedévenként 75 krt beküld az Aradi Közlöny kiadóhivatalának.

Gyűjtők kedvezményei:

Aki az Aradi Közlönynek 1 negyedéves előfizetőt szerez: ingyen és bérmentve kapja meg **Muray Károly** pompás adomagyűjteményét.

Aki az Aradi Közlönynek 3 előfizetőt gyűjt: ingyen és bérmentve kapja meg **Barótok Lajos** „**Téli Regék**” című diszművét, melynek bolti ára 30 korona.

Aki az Aradi Közlönynek 5 előfizetőt gyűjt: ingyen és bérmentve kapja meg **Mikszáth Kálmán** „**Jó palócok**” című nagyszerű diszmunkáját, melynek bolti ára 50 korona.

Október elsején belépő negyedéves előfizetőknek, ha az előfizetési összeget szeptemberben beküldik: a lap a beküldés napjától októberig ingyen jár.

Beküldött czimekre tiz napig küld mutatványszámokat

Az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

NEUMANN

**férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
ARAD,**

a Fehér Kereszt szálloda mellett.

SZABOTT ÁRAK!

**Mérték szerinti megrendelések pon-
tosan eszközöltetnek.**

2381

500 forintot fizetek annak, aki

Bartilla fogvizének használata mellett, üvege **35 kr.** valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösai,** (E. Winkler) **Wien,** 19/1 Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői **161** díjaztatnak. — Kapható **Aradon: Rozsnyay Mátyás** gyógyszerárában, Szabadság-tér. 2427

Kész butor eladás.

Aki olcsón, szép és jó butort akar venni, használja fel a kedvező alkalmat s fadjon el az

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

alatti asztalos-üzletben, ahol teljes háló-, ebédlő- és iroda szobaberendezéseket és egyes butordarabokat nagy választékban készletben tartok és olyanokra megrendelést készséggel elfogadok.

Tisztelettel

Varga József.

**A prezesti
körjegyzőségénél**

egy megfelelő jártassággal bíró, a jegyzői pályára készülő, vagy vizsgázott egyén, évi 560 korona fizetés, mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás mellett

2717

azonnal alkalmazást nyerhet.

Mellékkereset!

Bármely foglalkozásu személyek

sok pénzt

kereshetnek költség és rizikó nélkül, ha egy ügynökséget hajlandók átvenni. — Ajánlatok F. D. 100. alatt Leipzig-Lindenau. 244

Olcsó amortisationalis pénzkölcsönök.

A n. t. földbirtokosok és aradbelvárosi háztulajdonosok figyelmébe ajánlom, miszerint általam a legmagasabb értékarányig nagyon előnyös feltételek mellett juthatnak

olcsó törlesztéses kölcsönhöz 15-50 évi amortisatlóra.

Előre semmi díjat nem számítok, régibb tartozásokat convertálok, u. sz. kívánatra a bekebelezés költségeit is előlegezem.

Midőn hivatkozom arra, hogy több év óta nagyon számos kölcsönvevőnek igényeit azoknak legnagyobb megelégedésére elégítettem ki, kérem tisztelettel a n. t. földbirtokos és háztulajdonosokat, miszerint Önön maguk érdekében ügyeikkel teljes bizalommal forduljanak hozzám.

A kölcsönök 4%, 4½ és 5%-os kamatozásúak.

Daczára a jelenlegi rossz pénzügyi viszonyoknak,

az általam eszközölt kölcsönök igen előnyösek.

SZÜCS F. VILMOS

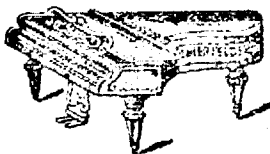
INGATLAN ÉS FÖLDHITEL KÖLCÖN INTÉZETE
ARADON, Fő-ut 5. szám, a Széchenyi malom átellenében.

KRISPIN JÓZSEF

hangszertermében

Aradon, Deák Ferencz-utca 28. sz. a. levő

(saját házában.)

A gazdag készletben levő új és átjátszott zongorák és harmoniumok eladás és bérbeadásra a legjutányosabb árban rendelkezésre állanak a n. t. közönségnek.

Zongora hangolások és javítások jutányos ár mellett.

Ugyanott minden más hangszerek u. m. hegedűk és hangszerekhez szükséges kellékek, egyes alkatrészek nagy választékban kaphatók.

Az összes bel- és külföldi zeneirodalmi újdonságok mindig készletben vannak s minden legújabb zenemű hangjegyei kaphatók.

Harminczezer kötetből álló szépirodalmi kölcsönkönyvtár, magyar, német és francia munkákból havonként 80 krajczár, kötetenként 50 krajczár olvasási díj mellett.

üzletemet a nagyérdemű közönség szives pártfogására ajánlván, biztosítom lelkiismeretes, pontos kiszolgálásról.

Krispin József, ARAD, Deák Ferencz-utca 28. szám alatt.

4174—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kisjenői kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Viktoria takarékpénztár aradi cég végrehajtónak, Mercse Toma végrehajtást szenvedő elleni 340 korona tőkekövetelés és járuléka, egy a csatlakozás kimondásával kiskoru Kapucsn Florennek 443 kor. 20 fillér s járuléka iránti végrehajtási ügyében a kisjenői kir. járásbíró területén lévő, Simándon fekvő, a Cs.-Simándi 6. számú tjkvben A. I. 1—2. sor., 27. és 31/b. hr. szám alatt foglalt ingatlanra az árverést 1036 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi szeptember hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Simánd községhezánál megtartandó nyilván-

nos árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 103 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1831. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. törvényzikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi aug. hó 22-ik napján.

A kisjenői kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Tabajdy,

2715 kir. ítélő táblai bíró.

STERNA

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza

2386

Aradon, Andrásstér.